

312491

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

అమృతము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ జూన్ నెల 23-వ తేది సోమవారము { సంచిక E.E.
Vol. 17 } MADRAS, MONDAY 23rd JUNE 1930. { No. 66
శ్రీ ప్రహలాదాతనామసంవత్సర శ్రేష్ఠమాస బహుళ ద్వాదశి

అమృతాంజనము

అన్ని విదములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పాఞ్చపునొప్పుల బారదోలును.
బొట్టను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమండలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూఁకొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

109, ఫ్రేరింగ్స్, పోర్టు, బొంబాయి.

కేరళ చందన సబ్బు

నేదతీర్చి, చల్లదనము నిచ్చును
హిందూదేశమునకు తగిన శ్రేష్ఠమైన సబ్బు

ఏజంట్లు స్టాకెస్టు :—

మద్రాసు, చెంగల్పట్, ఉత్తర ఆర్కాడు, దక్షిణ ఆర్కాడు, చిత్రూరు.	—	ఆదంహాజీ మహమ్మద్ నేట్, నెం. 7, బందరు వీధి, జి. టి. మద్రాసు.
నైజాం రాష్ట్రం	—	కె. విశ్వనాథం శెట్టి, జనరల్ మర్చెంటు, జనరల్ బజారు, శికిరివాబాదు, డక్కన్.
కడప	—	సుబ్బాస్వామి లోహనీ అండ్ సన్స్, కడప.
అనంతపురము	—	బి. సి. ఆదిసారాయణ చెట్టి అండ్ బ్రదర్స్, అనంతపురం.
బెల్లారి	—	హెచ్. రంగన్న శామ్ అండ్ బ్రదర్స్, బెల్లారి.
గంటాం	—	పి. జి. రావ్ అండ్ సన్స్, ఛత్రపూరు.
విశాఖపట్నం	—	అత్తిరామశర్మ, భరద్వాజవిల్లింగ్స్, విశాఖపట్నం.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

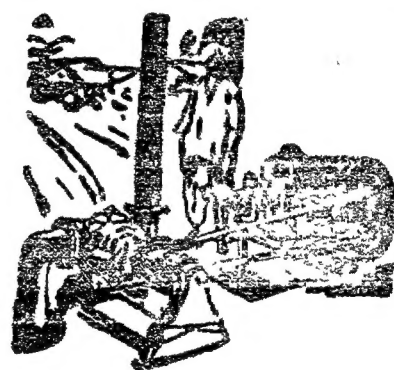
స్థాపితము 1923 సం॥ రం.

హెడ్ ఆఫీసు — బందరు బ్రాంచి — కాకినాడ

కర్రంటు ఆర్కాంటు రేమిన్ని అర్బుతేకనే పెట్టకొనవచ్చును. పడ్డి రోజునెలవలపైన 100 కి సం॥ 2 1/2 చొ॥
యివ్వబడును.

నేనిండ్ల బ్యాంకు ఆర్కాంటు రు 5 అంతకుపై మొత్తములతో ప్రారంభించబడును. పడ్డి నెలలోని కనీసపు
నిలువలమీద 100 కి సం॥ 4 చొ॥ యివ్వబడును.

పిక్చర్ డిపాజిట్లు 12 మాసములకు 100 కి సం॥ 6 చొ॥ ఇచ్చుకొనబడును. 2 లేక 3 ఏళ్లకై ప్రతే
కపు రేట్లు యివ్వబడును. అన్ని విధములైన బ్యాంకు వ్యాపారములు చేయబడును. వివరములు దరఖాస్తుమీద తెలుప
బడును. దోర్నాల శోభనామ్మి శాస్త్రి, యం. వ. సెక్రటరీ.

మానవ శ్రేష్ఠ వ్యవసారి, పోర్టుబుల్ పంపింగు సెట్లు
కొనికొక్రూడాయిల్ ఎంజినులతో గలవు.
పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు
ప్రాయుడు:—

VOLKART BROS
ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగువేట, బెంగళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాపిరోడ్డు, కోయంబుత్తూరు.
తెలుగుజిల్లాలకు ప్రతినిధులు:—
మద్దూరి బ్రదర్స్, రాజమండ్రి
వాలకార్టు బ్రదర్స్, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

స్వయంశిక్షా సంస్కృత

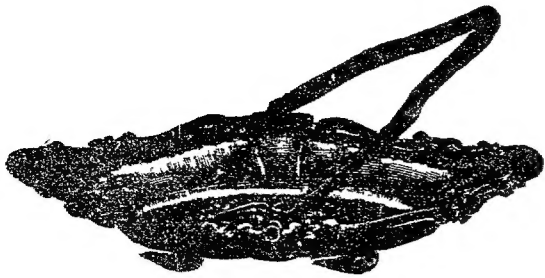
గ్రంథములు

వ్యాపకాధికారాన్ని తెలుగువారికి, తెలుగువారు శబ్దము
మొదలగు వివిధ స్త్రోతముల పట్టు అనుభవమును గురించి గుర్తుదరు 1.
నీలకంఠం, C/O: ఎస్. చక్రవర్తి, బ్రాహ్మణమునాళేశ్వరి,
రాజమండ్రి.

శంకరి విలాసము "జాషి"కియార్

తెలిపుడు నెం. "2802."

నవీనము, నవనాగరికము, నవలావణ్యము, ఆకర్షణ

ఎగైరాలు మిలితమైన, పెండిసామానులను బంగారు నగలను మాత్రమే ప్రజలు ప్రస్తుతము ఇష్టపడెదరు. గాన మేము వీటిలో నొక్కటియైనను కష్టక ఆనన రించుచుండుటవలననే మా వ్యాపారాభివృద్ధికి, కాత దారులు హెచ్చుటకు ముఖ్యకారణము.

ఒకసారి పరీక్షించిన అన్నియు విశులముగా తెలియును.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

రాబోవు సంతతికి తలితండ్రులుగాబోవువారికి బహిరంగలేఖ

ప్రియమైన తలిదండ్రులారా, తలిదండ్రులగుటచే మీకు కొలది విన్నపములు.

మీ విడ్డబడితయందలి సౌఖ్యము, ఎక్కువభాగము మీరు వారికి బాల్యముందిచ్చినదనడమే నాధారపడగలదు మీరు విశేషధనమును నిలువజేసియున్నట్లయితే గాక, మీవద్దకుండి వారు నేర్వకొను గుణములనుబట్టియుండగలదు

మీ విడ్డబడు ధనమును నిలువచేయుమార్గమును నేర్పియుంటిరా?

వ్యాపారముందును, జీవితముందును గూడ విశిష్టమైన కలిగియుండుట ముఖ్యకారణమై యున్నది. మీరు యీపద్ధతులపైననే విడ్డబడు పెంచదలచితిరా?

విడ్డబడు అనగా శ్రీ గాని లేక పురుషుడు గాని యైనవసరముగ నొక రూపాయ ఖర్చుపెట్టుటకంటె బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ వారి సేవింగ్స్ బ్యాంకులోవేసిన కొలదికాలమునకు కొంత ధనమును విలువజేసినవారగుదురు. విడ్డబడు బాల్యమునుండి ధనమును దుర్వ్యయముచేయు నలవాటునుండి మార్పులెన.

రూ 5/- లతో బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ లో సేవింగ్స్ ఎక్కౌంటును యేపనిపాటుదైనను తన పేరునగాని లేక తమ తలిదండ్రులు లేక పోషకర్తలపేర్లతో తెరువవచ్చును. ఒకరూపాయకు తక్కువగాని మొత్తమును డిపాజిట్ చేయుటకు లేక విత్ డ్రాచేయుటకు స్వయముగ గాని, లేక ఏజంటు లేక పోస్టుద్వారావేయ వచ్చును. అర్ధసంవత్సరమున కొకతూరి 4 1/2% కాంపౌండువడ్డీ యివ్వబడును.

పూర్తివివరములకు బ్యాంక్ వారి యే అఫీసునందైనను కనుగొనుదు. ఇట్లు విధేయులు,
బ్యాంక్ ఆఫ్ హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్.

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగురక్షణ వహించుడు.

వెండ్రుకలు దుస్వస్థతో ఉడిచివచ్చునంతవరకు ఆలసినపడు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదశ యని గ్రహించుడు.

కామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

తలవెండ్రుకల బాధ లన్నింటికి
దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంచివహించుగాను, చిట్టిపోవుట విరుగుగా నుండుటనుండి రక్షించి వట్టుచున్నవలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె నిగనిగలాడించును.

త నులభపద్ధతిని నేడే పరీక్షించుడు. మీవెండ్రుక రెండు త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించునో గమనించుడు. కామినియా ఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధికమైన గలుగుజేయునో చూర్చించుడు. ప్రతి వట్టుకములోను, పల్లెలోను, చుకాచాచారు లందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మనార లందరివద్దను దొరకును. మీయూరి వర్తకులయొద్ద కొనునవుడు కామినియా ఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రూ 1-0-0, పోస్టేజీ 0-8-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 3-కి రూ 2-10-0, పోస్టేజీ అ 0-12-0.

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు రుమాలుమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోదిల్ బహారు చల్లిగళంబుననే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి నల్ల, డైజిపువ్వుల పరిమళములను, పెద బట్టినట్టినట్లును, జండ్లీ సమయములందు బంధువు లందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోదిల్ బహారు ఉప్పు ను రెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒక సీసానుకొని దాని ఆస్వాదపరిమళము అనుభవించుడు.

1/2 టెన్సు ఓటోదిల్ బహారు	రూ.	2-0-0
1/2 " " " "	"	1-4-0
1 డ్రాము " " " "	"	0-12-0

శుభానాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును,
సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1.

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

90-2

285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

నర్సారావు పేట

కాంగ్రెసు ప్రచారము

బారిష్టరు వేపా నుబ్రహ్మణ్యంగారియూర పల్లి హాళికిరమును స్థాపించినప్పటినుండియు, ఇచ్చటిజనులలో స్థలము కలిగినది, దుర్గిరాల బలరావు కృష్ణచౌదరిగారును న్యాయమువలన ఆసంచలనము ప్రబలినది. ఈ యూర కన వస్త్రాలయము కో ఆపరేటివు పద్ధతులపై స్థాపించ ప్రయత్నములు జరిగి సమసిపోయినవి. సత్యాగ్రహ శిబిరమునగల వాటిల్ల 13 గురిని, వారికి గృహమిచ్చినందులకు మూడువచ్చి ఆం శేయశాస్త్రీగారిని అరెస్టుచేసి, అంజనేయులుగారికి 6 నెలల మిగిలినవారికి సంవత్సరము కఠినశిక్ష మాడిప్రభావితకల్పరగా విధించిరి.

మ్యునిసిపల్

మ్యునిసిపల్ నియంత్రములు కొంచెము కుదుటపడు స్పట్టు కనబడుచున్నవి. వైసు చేర్మకొగారు గవర్నమెం వారికి కట్టిన నుమారు 10 నెలరూపాయలు తిరిగి మ్యునిసిపల్ తీటికి చెందునట్లు చెరుమన గారు ఉదకమండలము గవర్నమెంటువారితో మాట్లాడి ఏర్పాటుచేసినని చున్నది. డిస్ట్రిక్టుబోర్డు వైసు ప్రెసిడెంటు: సింహాచలం పంతులుగారియూరు విడచి గు: మేర్పరచుకొనిరి, వీరు తిరిగి వత్తురనుచున్నా లులో 90 మంది విద్యార్థులలో 37 గురు యన సి. పరీక్షలో కృతార్థులైరి. ఇందుకు ఉపాగా నీయులు.

నెల్లూరుజిల్లా శిక్షలు

గూడూగు డిప్టీ కలెక్టరుగారు తిరుపునాయునిపల్లెలో తాటిచెట్టు మోపులను సరికినందున విచారించి చింతలపల్లి లక్ష్మీనరసింహం యల్. యం. పి, చింతలపల్లి చిన్నికృష్ణయ్య చింతలపల్లి పద్మనాభయ్య వీరకోటి నరసారెడ్డి చేడుమాలి వెంకయ్య మంగర రమణారెడ్డి దేవరం శేషురెడ్డి కనపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య బయినా వీరయ్యగార్లకు 184 వి. పి. సి. క్రింద నాలు గుమాసములు 425 వి. పి. సి. క్రింద 3 కాసులు గా విధించిరి. ప్రధమదానిలో రెండవది యిమిడిపోవును. మాసములె యనుభవించవలెను. పై కేసులోనే అకురాజు కోటయ్య, ఆవుల గోవింద స్వామి, బయినా వెంకటరత్నంగార్లు బాలురగులచేత 14 క్రింద రెండుసంవత్సరములు శిక్షవిధించిరి. వీరిని తంజావూరు కళాశాలకు పంపివేసిరి.

శ్రీలప్రచారము

శ్రీలు గ్రామగ్రామమునకు శ్రీమతి పానకాకనకమ్మ గారి నాయకత్వమున ప్రచారము చేయుచున్నారు.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి

జాతీయపతాకమునకు 15 దినములు వాయిదా నెల్లూరు మునిసిపాలిటీవారు మునిసిపల్ భవనముపై తీయపతాకమును కట్టవలయునని తీర్మానము రాగా ద రెండు నెలలుగా వాయిదా వేయుటచేతను పై వి నప్పుడు కోరము లేకుండయు తప్పనిసినది, సంఘమువారు చర్చించి పాతల అనుమతికై ప. నెల 17 తేది సాయంకాలము తిప్పరాజువారి సత్రము మంది పొరులు కూడి ఈ క్రింది తీర్మానమును ఏకగ్రీ అంగీకరించిరి.

"నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ అఫీసు పైన జాతీయ ం కట్టవలెనని-ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు-ఈ పని టనే నెరవేర్చవలెనని మునిసిపల్ చేర్మకొరైన శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారిని కోరుచున్నారు. ఇట్లు పడి గోజులలో ఈ పనిని చేయుని పక్షమున ప్రజల తీరపున గ్రామవారు కట్టవలయును."

పై తీర్మానము గాంధీకి జై అను జయభేరితో కరింపబడినది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుడ్బైస్, మాంచెస్టరు, ఇంగ్లండు వారిచే తయారుగాబడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము అక్రమ సంఘము

గుంటూరు, పశ్చిమకృష్ణ, తూర్పుకృష్ణ, పశ్చిమగోదావరి,
మండల కాంగ్రెసు సంఘములును

బెజవాడ సత్యాగ్రహసంఘమును గూడ అక్రమ సంఘములు
బందరులోను బెజవాడలోను 144 అమలు జరుపుట

మదరాసు గవర్నమెంటు వారి ప్రకటన

ఫోరు సెంటుబార్ని గెజెటు ఎక్స్ ప్రెస్సింగ్ పబ్లిక్ డిపార్టుమెంటు (జనరలు) నోటిఫికేషను

ఉదకమండలము, జూన్ 21:—

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసుసంఘము

112 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయు చున్న గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టర్స్) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పని చేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 38 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు గుంటూరు డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

బెజవాడ సత్యాగ్రహ సంఘము

113 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న బెజవాడ సత్యాగ్రహసంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టర్స్) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడువారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 38 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు బెజవాడ వారు కాన్సిలును సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందు మూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

114 నెంబరు

“మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీ” అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టర్స్) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు

న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 38 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

పశ్చిమ కృష్ణామండల కాంగ్రెసుసంఘము

115 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న పశ్చిమ కృష్ణామండల కాంగ్రెసు సంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టర్స్) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

డివల్యూషను యాక్టు 1920 సంవత్సరము 38-వ చట్టము వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు 1908 సంవత్సరం 14-వ చట్టము 16-వ సెక్షను ప్రకారము సదరు పశ్చిమ కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందు మూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.

తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసు సంఘము

116 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న తూర్పు కృష్ణామండల కాంగ్రెసుసంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టర్స్) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 38 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు తూర్పు కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందుమూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

పశ్చిమ గోదావరిమండల కాంగ్రెసు

117 నెంబరు

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో తెలుగు జిల్లాలలో పనిచేయుచున్న పశ్చిమగోదావరి మండల కాంగ్రెసు సంఘము అను పేరుగల సంఘమును ఆ సంఘముయొక్క ఆజ్ఞల (జనరలు డైరెక్టర్స్) ప్రకారము ఆ సంఘముయొక్క పరిశీలనక్రింద తెలుగు జిల్లాలలో కాపనోల్లంఘన ఉద్యమమును కొనసాగించుటకు పనిచేయుచున్న సత్యాగ్రహీలు లేక వలంటీరులు అనబడు వారందరును కలిసి ఒక అక్రమసంఘమే యగుదురనియును వీరు న్యాయపరిపాలనమునకు న్యాయ క్రమసంరక్షణమునకును నిరోధమును కలిగించుటయే ఉద్దేశముగా కలిగియుండి అటుల నిరోధమును కలిగించుచుండుటచే వీరు ప్రజాశాంతికి అపాయకరనియును లోకలు గవర్నమెంటువారు నిశ్చయించిరి.

“డివల్యూషను యాక్టు (1920 ఫం||రం 38 వ చట్టము) వలన సవరింపబడిన యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు (1908 సంవత్సరం 14 వ చట్టము) 16 వ సెక్షను ప్రకారము సదరు పశ్చిమగోదావరి కాంగ్రెసు కమిటీయను సదరు వ్యక్తులను (వలంటీరులు) సదరు యిండియను క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు యాక్టు రెండవభాగము ననుసరించి అక్రమ సంఘముగా నిశ్చయింపబడెనని లోకలు గవర్నమెంటువారు యిందు మూలముగా ప్రకటించుచున్నారు.”

గవర్నరు కాన్సిలువారి పుత్తపు ప్రకారము.

(సం) సి. బి. కాటెరెలు,

ఆఫీసరు చీఫ్ సెక్రటరీ.

బెజవాడలో నిషేధపుట త్రువ

సభలు పి కేటింగు జాతీయపతాకములు

నిషేధింపబడుట

కృష్ణా జిల్లా మే జులై 21 వ తేదీ న యాదిగన నిషేధపు టు త్రువపు 144 సెక్షను ప్రకారము జారీచేసిరి.

బెజవాడ మునిసిపల్ సరిహద్దులలో ప్రతి సాయంత్రము సభలు జరుగుచున్నట్లును, అం దుపన్యాసములు మదరాసు ఉప్పు చట్టము నుల్లంఘించుచున్నట్లును, ప్రోత్సహించుచున్నట్లును, 124 ఎ సెక్షను ప్రకారము శిక్షార్హులగు రాజ్యద్రోహ ప్రబోధము గావించుచున్నట్లును, పోలీసువారిని రాజీనామా తియ్యమని ప్రోత్సహించుచున్నట్లును, విదేశవస్తు దుకాణముల కల్లు దుకాణములవద్దను పి కేటింగు చేసి న్యాయముగా ముట్ట పోనలసిన వారినిగూడ బలకంతకు నిషేధించుటను పోలీసువారు కాకు తెలియబరచుటచేతను అట్టి పనుల కొనసాగ నిచ్చినచో ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునని క్లుప్తము కము కలుగుటచేతను యీ సెక్షను ప్రకారము చర్య దీసికొనుటకు కారణము గలుగుటచేతను జిల్లామేజర్ జేమ్స్ హెచ్. ఆర్. ఉజ్జెలి అను నేను 1930 జూన్ 21 తేదీనుండి రెండు నెలలవరకు బెజవాడ మునిసిపల్ సరిహద్దులలోగాని చుట్టు 5 మైళ్ల లోపలగాని ప్రజలెవరు బహిష్కరణలు చేయరాదు. ఉత్సవములు ప్రబోధము లేమియు జరరాదు. ఉద్రేకము కలిగించి ప్రభుత్వము వారిపట్ల అవిశ్వాస కలిగించు జాతీయ పతాకముల సెగురవేయరాదు. కల్లు దుకాణములు వస్తుదుకాణములవద్ద పి కేటింగు చేయరాదని ఆపించుచున్నాను.

ప్రజలందరికి యీపుత్తరు ప్రత్యేకముగా ఒకరొక్కరి అందవేయుటకు వ్యవధి లేక విషయము చాల అవసరమయిన దగుటచే యీ ఉత్తరువును ఎక్స్ ప్రెస్సుగా అమలు జరుపుచున్నాను. (స్వ. వి.)

గాంధీమహాత్మునకు నైమనురిపోర్టు

నియ్యదలచుట

(సం)

రెండవ సంపుటము ప్రతిని దొరతనమువారే

మహాత్మునకు పంపెదరు

బొంబాయి, జూన్ 21:— నైమను సంఘ నివేదిక రెండవ సంపుటము నొకప్రతిని దొరతనమువారే ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న గాంధీమహాత్మున కంకశేపవరణ “ఈనినిగు న్యూస్ అఫ్ యిండియా” అను పత్రిక ప్రకటించెను. (ఫీ. టె.)

వలంటీరులు
మరల మైదానమునందు చేరుట

పోలీసువారు మరల లాటిలను విసరుట

250 మందికి పురుషులకును స్త్రీలకునుగూడ
చెబ్బలు తగులుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నేడు ఉదయమున 8౩౫ గంటలకు పోలీసువారు రంధ్రమున, ఎప్పుడో మైదానమునందే వెడలిపోయిరి. వెంటనే వేలకొలది వలంటీరులును ప్రజలును మైదానములోనికి వచ్చిరి.

అటుపిమ్మట వలంటీరులవల బాధలుదీర్చి డ్రీల్లుచేయవారంభించగానే ఒక్కసారిగా పోలీసువారచటికి వచ్చిపడివారిపైని లాటిలను విసరిరి. అప్పుడు 200 మందికి చెబ్బలు తగిలినవి. వారిలో 5 మంది స్త్రీలకుగూడ చెబ్బలుతగిలెను. ఈ 5 గురిలోను యిద్దరికి బలమైనచెబ్బలు తగిలెను. నేడుదయమున 7-8 గంటల మధ్య 50 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. మొత్తము 9 గంటలలోను 250 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. పురుషులలో చాలమందికి గూడా గట్టి చెబ్బలు తగిలెను. 200 మందిని వైద్యశాలలోనుంచి చికిత్స చేయుచున్నారు. మరి 50 మందిని కట్టుకట్టి పంపివేసిరి.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారుగూడ వచ్చుట
పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు గూడ నేడు ఉదయమున మైదానమునకు వచ్చిరి. 9 గంటలపుడు పోలీసువారు మరల చెబ్బలుకొట్టి అందరిని అటునుండి తరిమి వేయవరకును నెహ్రూగారచటనే యుండి పిమ్మట వెడలిపోయిరి.

వర్తకులొక గొప్ప ఊరేగింపును జరుపుట
నేడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వేలకొలది వర్తకులు పేరు బజారునందే బయలుదేరిరి. నేడు ఉదయమున పోలీసువారు వలంటీరులను కొట్టినందులకు తమ అసమ్మతిని ప్రకటించుటకే యీ పూరేగింపు జరుపబడెను. పూరేగింపు బోరిబందరు కడకు రాగానే పోలీసువారు నిరోధించిరి. వర్తకులు వెడలిపోవుటకు సమ్మతించనందున పోలీసువారు వారిని కొట్టిరి. 12 గురికి చెబ్బలు తగిలెను.

నగరమున హారటాలు
నేడు పోలీసువారు వలంటీరులను ప్రజలను కొట్టినందుకు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకు చాలామంది తమకుకాణములను మూసివేసిరి.

బట్టలదుకాణములవద్ద పికెటింగు
కోటప్రాంతములందు సీమగుడ్డల దుకాణములవద్ద పికెటింగు మామూలుప్రకారము జరుగుచునేయున్నది. అచట నలుగురిని అరెస్టు చేసిరి.

10 మందికి నిక్షేపముట
నిన్ను అరెస్టు చేయబడిన 10 మంది వలంటీరులకు పెరినాలుగు నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను.

సాయంత్రాళమున మరియొక ఊరేగింపు బయలుదేరుట

నేడు సాయంత్రాళము 6 గంటలకు వర్తకులు మరియొక ఊరేగింపును పేరుబజారువద్దనుండియే బయలుదేర దీసిరి. వారు విక్టోరియా టెర్రిసును కడకు రాగానే పోలీసువారు నిరోధించిరి. వర్తకులు ఘనకట పోలేదు. పోలీసువారు కొట్టిరి. మరల 12 మందికి చెబ్బలు తగిలెను.

రేపటి ఊరేగింపునుగూడ పోలీసువారు నిషేధించుట

పెహావల్లో తిరుగుబాటుచేసినందులకు నిషేధించిన హుగ్గాలా సిపాయిలపక్షమున సానుభూతిని తెలుపుటకు రేపటి ఉదయమున మరల నొక యారేగింపును జరుపుటకు కాంగ్రెసువారు నిశ్చయించగా ఆ ఊరేగింపునుగూడ పోలీసు కమిషనరు నిషేధించెను. కమిషనరు నిషేధించినను గూడ ఊరేగింపును జరుపుటకే కాంగ్రెసువారు సిరపరచిరి. ఆ. ప్రె.

నేడు బొంబాయికి దుర్గినము (బ్లాకుడ్)

బొంబాయి, జూన్ 21:—నేడు సాయంత్రాళము నెలవడిన మైమ్మ ఆఫ్ యిండియా పత్రిక నేటి పోలీసు చర్యలను గూర్చి వ్రాయుచు నేడు బొంబాయికి దుర్గినము (బ్లాకుడ్) అని వ్రాసెను. మొత్తము 800 మందికి నేడు చెబ్బలు తగిలెనని కాంగ్రెసువారు తెలిపిరి.

శ్రీయుత యేకాంబరయ్యగారికి

గట్టిచెబ్బలు తగులుట

ఒకవలంటీరుదళమునకు అధిపతియగు యేకాంబరయ్యగారికి నేడు గట్టిచెబ్బలు తగిలినవి. ఆయనకు వైద్యశాలలో చికిత్స చేయుచున్నారు. నేటిచర్యలవలన నగరమునందు పొప్పీలు, మహమ్మదీయులు వర్తకులు మున్నగువారందరను గూడ చాల ఉద్రేకమును చెందియున్నారు.

మోతీలాలుగారు కొంత కాలమువరకును
బొంబాయిలోనే ఉండదలచుట
నెహ్రూగారి పుట్టు అమామదాబాదు ప్రయాణము గూడ మానివేసిరి. పోలీసువారు గూడ వెళ్లరు. కొన్ని రోజుల వరకును బొంబాయిలోనే యుండురు. అమామదాబాదు వర్తకులే రేపు యిచటికి వచ్చెదరు.

నేడు పికెటింగు చేసినందుకు

మొత్తము 18 మందిని మాత్రమే అరెస్టుచేయుట
నేడు జె. జె. పోస్ట్టులు సమాచారమునందును చెండిబజారులోను సీమగుడ్డల దుకాణములవద్ద 45 మంది స్త్రీలు పికెటింగు చేసిరి.

భార్య ప్రాంతమున యూరోపియను ఫకర్లువద్ద పికెటింగుచేసిన వలంటీరులొక 18 మందిని మాత్రమే నేడు అరెస్టుచేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

పోలీసువారి కావలాను గూర్చి వైటువే కంపెనీవారి అభిప్రాయము

బొంబాయి, జూన్ 21:—

“వలంటీరులు పికెటింగు చేయుచున్నను యిదివరకు మా పాపులర్ వ్యాపారము సరిగానే జరుగుచుండెనుగాని పోలీసు వారువచ్చి వలంటీరులను నిరోధింప వారంభించినప్పటినుండియు మావ్యాపారమంతయునుగూడ నిలచిపోయినది” అని వయిటు వేలియుట లా కంపెనీ యజమానులు తెలిపిరి. (బొం. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు
ఉపన్యసించుట

వి. జె. పటేలుగారుగూడ మాటలాడుట

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘముల కర్తవ్యము

బొంబాయి, జూన్ 21:—“దొరతనమువారు కఠినధానమున తీవ్రముగా నమలు జరుపుచుండిననుగూడ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవారు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుచునే యుండవలెను. ఇప్పుడున్న కాంగ్రెసుసంఘములు ఆక్రమసంఘములని దొరతనమువారు ప్రకటించినచో సభ్యులు మరల నొక రాష్ట్రీయసంఘము నేర్పరుపవలెను. కేవలము అహింసాప్రధానముగా పికెటింగును జరుపుచునే యుండవలెను అని 20వ తేదీ నెహ్రూగారు నడిపిరి.

అహింసాసిద్ధాంతమునందలి మహిమ

పెహావల్లోని పటానులకు అహింసయందంతగానమ్మకములేదు. అట్టివారగూడ గాంధీమహాత్ముని అహింసా సిద్ధాంతమును పూర్తిగా నవిగతము చేసికొని ఫిరంగిగుడ్డల యెదుట మృల నొడ్డుట చాల ఆశ్చర్యకరమగు విషయము.

ఇట్టినిబంధనలు యేదేశమిందనదుగూడ లేవు

మమ్ములకు అరెస్టుచేయుడని మందుకువచ్చుచున్న నిరాయధులను ప్రజలను లాటిలతో కొట్టుట కమమతించినట్టి కాసనము లేదేశమునందునుగూడ నుండవు. పోలీసువారిటుల చేయుచున్నార గాన చట్టములను పోలీసువారే ఆతిక్రమించుచున్నార గాని మనమతిక్రమించుటయేలేదు. మనము తిరస్కరించుచున్న ఉప్పుచట్టము మున్నగునవి చట్టములని పిలువబడినవి కావు. అవియెంతమాత్రమును చట్టములు కావు. వానికెట్టి ఆధారమును లేదుగావున వాని నెల్లంఘించుట యొకమాత్రమును నేరము కాదు.

వీని నెంతకాలమువరకు వీరు రహస్యముగా నుంచగలుగుదురు

ఇట్టి చర్యలు దేశీయులకును విదేశీయులకునుగూడ తెలియకుండుటకు దొరతనమువారు గట్టి యెర్పాటులను చేయుచున్నార గాని యిటుల నెంతకాలము వారు వీనిని దాచగలుగుదురు ఇది యెటులునైనను ప్రపంచమునందు పెట్టికాక మానవు అని 19వ తేదీని జరిగిన సభలో పండిత నెహ్రూగారు నడిపిరి.

వి. జె. పటేలుగారికి ఉపన్యాసము

“మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యప్రభుత్వమునందు ప్రధానమంత్రి యైనపుడు నన్ను భారత పార్లమెంటు ప్రెసిడెంటుగా నియమించెదరు. మనము అహింసాత్మకమున సత్యాగ్రహమును జరుపుచున్నాము. ఇదివరకు ప్రపంచమునందెటులు యెన్నడును యిట్టి సమరము నెవ్వరునుగూడ జరిపియుండలేదు.

జరిపినచో విజయము నిశ్చయము”

“మరి ఆరునెలలులే

ఇదివరకు జరిపినట్లే మరి యారునెలలుగూడ అహింసను ఎదులకుండ మనము సత్యాగ్రహమును నిరంతరముగా

సాగింప గలిగినచో మనకు తప్పక విజయము కలుగును. మనకు విజయము కలిగినచో అందువలన ప్రపంచమున కంతకునుగూడ ఘనముగ మేలుకలుగగలదు. అప్పుడు ప్రపంచమునందు పశు బలముతోను గనపడుచున్న సహజీన యుద్ధములు పూర్తిగావంతరించి పోగలవు. ఇట్టి గొప్పలాభమును లోకమునకు కలుగజేయ గలిగినను విములముకము భారత మాతకు లభింపగలదు.

1921 లో గూడ నిట్టి కఠినవిధానము లేదు

1921 లో శ్రీయుతరాజుగారు (ప్రిన్స్ ఆఫ్ వేల్స్) బొంబాయి వచ్చినపుడు ప్రజలు వారికి స్వాగతమిచ్చుటకు నిరాకరించినపుడుగూడ పోలీసువారు ప్రజలను లాటిలతో కొట్టియుండలేదు ఇంగ్లను ప్రభువుగారిపుడు లాటిరాజ్యము నేర్పరుచుటచే వీరు రిషింగు ప్రభువుగారినిగూడ నిందించియిరి.

కాంగ్రెసు సంఘములుగూడ అక్రమ సంఘములే

అని ప్రకటించుటమాత్రమే మిగిలియున్నది

“రాజప్రతినిధిగారు ప్రతి విషయమునందును ఆర్డెన్సులను అమలులో పెట్టుచున్నారు. విద్యార్థులుగూడ పాఠశాలను ఎదుటివేసినయెడల అందులకుగూడ నొక ఆర్డెన్సును ప్రకటించవచ్చును. పాఠశాలను ఎదుటివేయుడని విద్యార్థులకు బోధించుట నేరమే అని దానివలన సిరపడగలదు. ఇక మిగిలినది కాంగ్రెసు సంఘములన్నిటిని గూడ అక్రమసంఘములని ప్రకటించుటయే. అదియే రాజప్రతినిధి చేయదగిన కడపటి ఆర్డెన్సు. అప్పుడు కాంగ్రెసు వారి నందరిని కిక్కింపవచ్చును. లేదా వారిని పురికంటచుల కడకు పంపి వారిపైని సానుభూతి మావచ్చును అని పటేలుగారు ఆ సభలో నడిపిరి. (బొం. ప్రె.)

కాంగ్రెసు వైద్యశాలకు వెళ్లుట

20 వ తేదీని పండిత నెహ్రూగారును అయిన భార్యయును కోడలును మనుమరాలును వెంటరాగా బొంబాయికాంగ్రెసు వైద్యశాలకు వెళ్లి అచటి యెర్పాటుల నన్నిటిని చూచి చాల సంతోషించిరి.

జాలీవాలాసంఘమువారు 12 మందములను

వైద్యశాలకు పంపుట

బొంబాయి జాలీవాలా సంఘమువారు బొంబాయికాంగ్రెసు వైద్యశాలకు 12 మందములను ఉచితముగా నిచ్చిరి.

మోతీలాలుగారు వరాలీ చెరసాలకు వెళ్లుట

20-వ తేదీని మోతీలాలుగారు వరాలీ చెరసాలకు వెళ్లి అచట నిర్బంధమునందున్న కాంగ్రెసు వలంటీరులతో సంభాషించిరి. వారు జయజయ్యవస్తులతో నెహ్రూగారికి స్వాగత మొసంగి భద్రత దండలను సమర్పించిరి. వారు తమకు సందేశ మిచ్చునగా “విమ్ములను విడుదలచేయగానే మీరు మరల సత్యాగ్రహమును జరుపుడు” అని నెహ్రూగారు తెలిపిరి. (ఇం. జె. మె.)

బొంబాయివర్తకులసభలో ఉపన్యసించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నేడు సాయంత్రాళము యీ సంఘమునకు అగ్యక్షాడణ హుస్సేను భాంబుల్లోగారు మోతీలాలుగారి గౌరవార్థము విందుచేసిరి. హుస్సేనుభాంబుగారు మోతీలాలుగారి త్యాగమును చాల ప్రశంసించిరి. బొంబాయివర్తకుల రెట్టి త్యాగమునైన వెనదియరని నెహ్రూగారి కెరింగించిరి.

“బ్రిటిషు భీమాకంపెనీలు, బ్యాంకులు విగతవస్త్రములు మున్నగువాని నన్నిటిని వెంటనే బహిష్కరింపవలెను. ఈ రీతిగా పోలీసువారి చర్యలపట్ల అసమ్మతిని వెల్లడింపవలెను.” అని మోతీలాలుగారు నడిపిరి. (పు. వి.)

మోతీలాలుగారు బహిరంగసభలో ఉపన్యసించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—

నేడు రాత్రి ఎన్నడో మైదానమునందు జరిగిన బహిరంగ సభకు చాలమంది మహమ్మదీయులుగూడ వచ్చిరి.

కాండుటేబిలు సభలో నెహ్రూనివేదిక నామోదింపవలెనని కాంగ్రెసువారు పట్టు పట్టెదరా? అని యొకరు మోతీలాలుగారిని ఆ సభలో నడిపిరి. “కాంగ్రెసువారు లాహోరులోనే నెహ్రూ నివేదికను తిరస్కరించిరి. పిమ్మట భారత కార్యసంఘమువారుగూడ మరియొక తీర్మానమును మరింత స్పష్టముగా చేసిరి. దొరతనమువారు గాంధీజీ మరతులకు సమ్మతించినచో గాని కాంగ్రెసువారు కాండుటేబిలుసభకు వెళ్ళరు. దొరతనము వారు గాంధీజీ మరతుల నామోదించినచో ముందుగా హిందూ మహమ్మదీయుల సమన్వయము యిచట పరిష్కరించిన పిమ్మటనే మనమతి నిర్ణయం కాండుటేబిలుసభకు వెళ్లెదరు. ఇప్పుడు ఆ పట్టుకు మనము తలపెట్టుకుండ ఉద్వేగుమును చురుగుగా కొనసాగింపవలెను.

దౌర్జన్య మణుమాత్రము గలిగినను గూడ దొరతనము వారు మరయుద్ధయమును పూర్తిగా నణచివేయుచునరు. గాన అహింసను మిక్కిలి పట్టుదలతో కొనసాగింపవలెను. అని హుగారు నడిపిరి. (ప్ర. వి.)

పోలాపూరులో గాంధీ టోపీలను లాగివేయుట

ఇప్పటికిని జరుగుచున్నదేయున్నది

పోలాపూరు, జూన్ 21:—నేను యూనెస్కో 15వ తేదీని బొంబాయి మదలాను ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రయోగము చేయుచుంటిని. రాత్రి 10 గంటలకు ప్రయోగము పోలాపూరు రైలు స్టేషనుకు వచ్చినది. నేనును మరి యిద్దరు ముగ్గురు మిత్రులును కంపార్టుమెంటులోనుండి దిగి ప్లాటుఫారముమీద నిలువబడి చూచుచుంటిమి. ఇద్దరు రైల్వే పోలీసు కనిస్తేబులు ఒక్కొక్క కంపార్టుమెంటును చూచుచు వచ్చుచుండిరి. అంతలో ఒక పోలీసు మాచెంతకు వచ్చెను. నేను గాంధీ టోపీని ధరించి యుంటిని. అతడు నన్ను పంకించి చూడసాగెను. ఆటోపీనితీసివేయుము అని అతడనెను. నేనుమాటాడకుండ నూరకుంటిని. అతడు తలవైపున టోపీనిలాగి వేసెను. నావద్దకు నేను పిన్నతో గుచ్చిన గాంధీలాకెటును గూడ నతడు తీసివేసి వెడలిపోయెను. ఈరీతిగా నపుడు ప్లాటు ఫారముమీదనున్న వారిలో చాలమంది నాతలవైపున గాంధీ టోపీలను అతడుతీసుకొనిపోయెను. అని శ్రీయుత జి. వి. శే. స్వామిగారు ఆ రైలుబండిలో ప్రయాణము చేయుచున్నపుడే మాకు వ్రాసెను.

గాంధీమహాత్ముడును అతని పక్షమువారును దోషులని బ్రిటిషువారనగలరా?

జార్జి ఎమ్. ఎల్. డేవిషుగారు స్వేచ్ఛేరుపత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసము

బొంబాయి, జూన్ 21:—ఇంగ్లండు దేశమునదిపుడు ప్రధానమంత్రిగానున్న రామ్స్ మెడ్జిన్ గారు తీవ్ర తమ కాంతివాది (పెప్టి ఫెరను పాసిఫిస్టు) అను నిదకు పాత్యుడగుట 10, 12 యేండ్లలో పున జరిగినవిషయమే. అటుపిమ్మట యిపుడు పల్లికు విద్యుత్ కమిషనరుగానున్న ప్రముఖుడు (లాన్సుబరీగారు) ప్రదేశమందంతటను స్కాల్ డన్ విద్యుత్తు సంఘములనేర్పాటు చేసెను. సామెతీ ఆఫ్ ఫ్రండుస్ పల్లి కేవలము కమిటీకి యిపుడుకార్యదర్శిగానున్న ప్రముఖుడు అహింస ఆంతరాత్మ ప్రాతికూల్యమునుగూర్చిన సిద్ధాంతముఖుడు వెనుక ప్రకటించినందులకు అతనికి ఆరునెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడెను. వెల్సులో వెనుకలాడుచుజార్జిగారు సాత్విక నిరోధము ప్రాసేపురేజిపై స్పృహరంభించి ఆయుధ్యమును నాయకత్వమును వహించెను. చట్టములను ధిక్కరింపవలెనని అచటి స్థానికసంఘముల క్రాంతి కానిల్లువారినితోరెను. దొరతనమువారి యుత్తరపును ఒకనీలిరంగు కాగితపు ముక్క అని నిరసించెను.

బర్లండులో 1920 లో హంతకులు దోపిడిగాండ్రునని మనచే నిరసించబడినవాకే అటుపిమ్మట మనలో సంధిపత్రమున సంతకములచేసిరి. 1980 లో వాకే ప్రభుత్వ మంత్రులైరి.

విప్లవకారు డనబడిన క్రామునెలు శిలావిగ్రహములండను నగరమున ఆల్బేకును పార్లమెంటు భవనములకును నడుమనే నెలకొల్పబడెను.

ఆమెికా సంయుక్త రాష్ట్రములు మనపై రిడగబడుటకు మూలకారణుడగు జార్జివాషింగ్టనుగారి శిలావిగ్రహము పైతము లండను నగరమునందు ప్రతిష్ఠింపబడెను.

ఇపుడు గాంధీగా రేమిచేయుచున్నారు?

ఇపుడు భారతదేశమునందు స్వరాజ్యఉద్యమమును వడించుచున్న నాయకుడగు గాంధీగారు మెడ్జిన్ గారికంటెనుగూడ తీవ్ర తమ కాంతివాది. లాన్సుబరీగారికంటెను గూడ సర్వసంఘ స్వాతంత్ర్యమును, లాయుడు జార్జిగారికంటెనుగూడ ప్రబలతమ జాతీయవాదియును అంతరాత్మను పాటించువాడును. మైకేలు కలిస్సు-జార్జి, వాషింగ్టనుగార్లకంటెనుగూడ స్వదేశ స్వాతంత్ర్య దీక్షితుడు.

గాంధీగారియందుగల విశేషము సంపూర్ణ

అహింసా నిరతియే

పాశ్చాత్యదేశములలో స్వాతంత్ర్యము కొరకు పని చేసిన నాయకులందరును తరుచుగా మాటలలోను క్రియలలోను గూడ దౌర్జన్యమునే కనబరచి యుండిరి. గాని గాంధీగారు తననుచరులు మనోవాక్కర్మల యందు సంపూర్ణముగా అహింసానిరతులయ్యుండియే తమ స్వరాజ్య సన్నాహమును సాగించుచున్నారు.

గాంధీగారి ఉద్యమమందుగల ఆధ్యాత్మికాదర్శమున కల బాధ్యతలను కష్టములను ప్రధానముగా తానేధరింపగోరుట మున్నగువానివలన నైనను మనము గాంధీగారికి విశ్రువుమై అయినను పూజనీయ వలసియుండును అని దేవిషుగారు వ్రాసిరి.

21 వ తేదీని బొంబాయి మైదానమున వలంటీరులు సమావేశమగుట

పోలీసువారి యేర్పాట్లు

మదరాసు, జూన్ 21:—ఈ తిథివార్తను పంపుటకు బొంబాయిలో తెలిగ్రాఫుకాఖవారు నిరాకరించుటచేయిది టపాలో పంపబడెను.

బొంబాయిలో ఎన్ ప్లస్ చేడుమైదానము త్రిభుజాకాయుగానున్నది. రెండుభాగములలో అరమైలు పొడుగున వ్యాపించినది. 21 వ తేదీ వేకువజామునుండియు పోలీసువారు మైదానమునకు వచ్చెను మార్గము లన్నిటిగోను దండధరులను పోలీసులను నిలబెట్టిరి. సేనలనుగూడ సిద్ధపరచియుంచిరి. యందుమును 6 గంటలకు చాల వలంటీరుదళములు కాంగ్రెసు కార్యాలయమువద్దనుండి బయలుదేరి 7 గంటలకునప్పటికి మైదానము చేరు ఎకువచ్చెను. పిమ్మట వారు జాతీయపతాకములను ధరించి జాతీయగీతములను పాడుచు మైదానములో ప్రవేశించిరి. పోలీసువారు లాటిల్లను విసిరి, మొండిపట్టుపట్టి అటునుండి కదలని వారికిని పతాకములను ధరించిన వారికిని బలమైన చెబ్బలు తగిలినవి.

దారిపొడుగునను గుర్రపురాతులను పోలీసువారు తమ గుర్రములను కడువేగముగా పరుగెత్తించుచు ప్రజలను తరిమిరి. మైదానమున దోభితలాపుకును బోర్ బునరుకును చేరువగానున్న ప్రదేశములలో పెక్కుసారులు పోలీసువాను ప్రజలను తరిమిరి. పెక్కు-వందలమంది కదలకుండ మైదానము నందు కూర్చుండిరి. వారిచుట్టును స్త్రీలు నిలువబడియుండిరి. కొందరు సామ్రాంగముగా పరుండిరి. వారి నందరిని స్త్రీలను పురుషులను గూడ పోలీసు వారు కొట్టిరి. పిమ్మట 7 1/2 గంటలగుసరికి వారిలో సగము మందిని పోలీసు వారు తరమగలిగిరి.

సిక్కుల దళము వచ్చుట

ఆగరు సిక్కు స్త్రీలును పెక్కు మంది సిక్కు పురుషులును 12 మంది హిందువులును అపుడు హర్షధ్వనులు చెలగుచుండగా మైదానమునందు ప్రవేశించిరి. మిరు వెనలి పొండని సాక్షాంతులు చేప్పిరి. సిక్కులువారిమాట వినకుండ జనుధ్వనులను గావించుచుండిరి. అంతట సాక్షాంతులు వారిని కొట్టిరి. సిక్కులు చలింపకుండ నిలువబడిరి. వారిలో యిద్దరు చెబ్బలుచేక్రింద పడిపోయిరి. వారిని వైద్యశాలకు తీసుకొనిపోయిరి. తక్కినవారందరను కదలలేదు. గుర్రపు రాతులు ఎచ్చిననుగూడ వారు కదలలేదు. తరువాత చాలమంది పోలీసులు వచ్చి వారి నొక్కొక్కరిని కొట్టి బయటకు తీసుకొనిపోయిరి. సిక్కులకందరిని గూడ చెబ్బలు తగిలినవి.

వలంటీరులు డ్రెస్సు జరుపుట

ఉదయమున 8 1/2 గంటలగుసరికి జనసంఖ్య విరివివారి పోవుటచే పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. అంతట వలంటీరులును ప్రజలను మైదానములోనికి వచ్చిరి. వలంటీరులు డ్రెస్సుజరిపిరి. అంతట వర్షము ప్రారంభమైనది. ప్రజలు వెడలిపోసాగిరి. అపుడు మరల హెచ్చుచుండి పోలీసువారు వచ్చి అదటనున్న వారినందరిని తరివేసిరి. జాతీయపతాకమును పట్టుకొని వెళ్లుచున్న ఒకదళమువారిని లాటిల్లతో కొట్టి తరిమిరి.

అప్పటికి వర్షము చాల మెండైనది. పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. విగిలిన ప్రజలందరును 9 1/2 గంటలైనప్పటికి వెడలిపోయిరి.

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు వచ్చుట

ఉదయమున 8 1/2 గంటలగుసరికి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మైదానముకడకు వచ్చిరి. గంభీర హర్షధ్వనులు విన్నముట్టినవి. వలంటీరులు మోతీలాలుగారి కారుచుట్టును చేరిరి. నెహ్రూగారు వారిని ప్రశంసించి ఆశీర్వదించిరి. మొత్తము 20 మందికి చెబ్బలు తగిలెను. వారిలో 12 మందికి బలమైన చెబ్బలు తగిలెను. వీరిలో 8 మంది స్త్రీలుగూడ చెబ్బలు తగిలెను. ఆ స్త్రీలలో ముగ్గురికి వైద్యశాలలో చికిత్స చేయుచున్నారు.

నేడు ఊరేగింపు వర్షమువలన నిలిపివేయబడుట

బొంబాయి, జూన్ 22:—ఘోరవాల వైసికలపట్ల సానుభూతిని జరుపుటకు నేడు జరుపదలచిన ఊరేగింపు వర్షాటకమువలన నిలిపివేయబడెను గాని పోలీసు వారు నిషేధించుటవలన నిలిపివేయబడలేదు. “వర్షాటకమువలన నేడు పూరేగింపు జరుగదు. మరియొకరోజున జరుపబడును” అని వలంటీరులు విధులవెంట తిరిగి చాటింపుచేసిరి.

పోలీసువారి సన్నాహము

నేడు కాంగ్రెసు కార్యాలయము చుట్టును పోలీసు వారు కావలియుండిరి. నేటి యూరేగింపు నిలిపివేయబడినదని తెలియగానే పోలీసువారు రటనుండి వెడలిపోయిరి. (ఆ. వె.

ఒక సంస్థానాధిపతి కఠినవిధానమును నిరసించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—ఈ ఉద్యమమును నిలిపివేయుటకు 10000 మందిని ఒక్కసారి తుపాకులతో కాల్చివేయుట యొక్కటితప్ప మరేసాధనమును లేదని మిఖ తోసెనగో మిరటులచేయుటకు నేనుగూడ సమ్యక్తించెనుగా! దైవభీతివలననే యాలాహీ ప్రయోగమును నాశ్రము నిలిపివేయుదు, అని మా సంస్థానాధిపతి యిండియా దొర తనము వారికి ను సెల్యూర్యక ముగా సలహానిచ్చెను” అని ఆ సంస్థానము మంత్రిలలో నొకరు వాకరింగించిరి.

“ఇలాకర్కశ మృదయులకు గూడ జాలి కలుగునట్లు మెలగును.”

అని శ్రీ గాంధీ మహాత్ముడే వలంటీరులకు బోధి చెట. పోలీసువారు బాధలను పెట్టినను వలంటీరులు కడవరకు అహింసా ప్రావతమును విడువకుండ నున్నచో దొరతనమువారికే వినువలసింపగలదు. మరియు వలంటీరు లనభివించుచున్న ప్రజాకష్టములను చూచుట వలనను విడువవలసను బ్రిటిషు దేశీయులు గూడ మన పక్షమున పూనగలుగుదురు అని గాంధీమహాత్ముడు వెనుకనే తెలిపియుండెను. ఇపుడు జరుగుచున్న చర్యలు తదనుగుణ్యముగానే యున్నవి అని యూనెస్కో 14 వ తేదీ: జార్జి స్టోక్స్ గారు బొంబాయినుండి లండను డెయిలీ పోర్టుల పత్రికకు తిథివార్త నంపిరి. (ఫ. వి.)

భండిబజారులో పోలీసువారి కాల్పులు

మరణ విచారణ

బొంబాయి, జూన్ 21:—

21-5-1980 వ తేదీని బొంబాయిలో భండిబజారులో పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చినందువలన పొరులలో నైడుగురు చనిపోయిరి. దానినిగూర్చి మరణవిచారణ (కార్మర్సు జూరీ యొక్కయిరి) జరిగినది. “అటు ప్రజలు మొదట కాంతిముగానే యుండిరి. గాన పోలీసువారు తుపాకులను కాల్పుట న్యాయముగాదు” అని వారు తీర్పు చెప్పిరి. (ఆ. వె.)

అలయండియా కాంగ్రెసు క్రిస్టియను పార్టీని బొంబాయిలో నేర్పరుచుట

జె. ఎఫ్. పింట్ కార్యదర్శి మహబీరు బిల్లింగు, హామీస్త్రిలు, ఫోర్టు, బొంబాయి అని వ్రాయవలెను

బొంబాయి, జూన్ 21:—“భారతదేశమునందలి క్రైస్తవులలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది భారతకాంగ్రెసు మహాసభవారి ఆశయములపట్ల సానుభూతిని కలిగియున్నారు. కానివారి భావములనువెల్లడించుటకుతగినదేశీయక్రైస్తవసంఘమేదియునుగూడ నిప్పటివరకుకు యేర్పరుపబడియుండలేదు. కావునపుడట్టిసంఘమును యేర్పరుపవలసిన ఆవశ్యకత కలిగినది. అట్టి భారతకాంగ్రెసు క్రైస్తవసంఘమును వెంటనే యేర్పరుపవలెనని చాలమంది క్రైస్తవులు కోరుటచే అలయండియా కాంగ్రెసు క్రిస్టియనుపార్టీ అనుపేరుతో నొకసంఘమును బొంబాయిలో నేర్పరుచుటకు నిశ్చయింపబడెను. కాథలిక్కులును ప్రోటెస్టెంటులును వారిలో గల చిన్న తెగల వారందరునుగూడ యీ సంఘము నందు నిరభ్యంతరముగా చేరవచ్చును. అటుల చేరగోరువారు వెంటనే వైవివరింపబడిన అడ్రెసుకు వ్రాయగోరెనను. వీలనగా వెంటనే కాంగ్రెసు క్రైస్తవపక్షమువారి సభను జరుపవలసి యున్నది అని జె. ఎఫ్. పింట్ గారు ప్రకటించిరి. (బోం. క్రా.)

ఘనావర్తరాష్ట్రము

సూరతులో పి కెటింగు

సూరతు, జూన్ 21:—ప్రస్తుత రాజకీయస్థితినిబట్టి విద్యార్థులు పాఠశాలలను బహిష్కరింపవలెనని కోరుచు యిదటవిద్యార్థులు విద్యాశాలలవద్ద పి కెటింగు ప్రారంభించిరి. అందులకు సానుభూతిని తెలుపుటకు సూరతు కళాశాలయెదుట గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభకు 5000 మందివచ్చిరి. “సభలో అల్లరి జరిగినచో లాటిల్లను ప్రయోగింపవలసివచ్చును.” అని పోలీసు నూపరింపెండ్లెటు ముందుగానే నాయకుల కరిగించెను. కొంతనేపటికి సభలో అల్లరి ప్రారంభమైనది. పోలీసువారు వారినందరిని వెడలిపొమ్మనిరిగాని వారిలో హెచ్చుమంది కదలలేదు. అంతట పోలీసువారు లాటిల్లనువిసిరి, ఆరుగురికి చెబ్బలు తగిలెను. (ఆ. వె.)

గాంధీజీ నిషేధింపబడుట

గుంటూరులో 144 ప్రయోగము

గుంటూరు, జూన్ 7:—నేడు మరల భారత రాజకీయ రంగమున గుంటూరు అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. పోలీసు వారి ఆత్మచారములను నిరసించుచు నిలుపు చేయవలెనని కోరుచు పురపెద్దలు కొందరు కలెక్టరుగారికి విన్నవించినపుడు యికముం దట్టివి జరుగకుండ జూరునకి కలెక్టరుగారు వాగ్దానము చేసియుండిరి. అవిషయమును ప్రజలకు తెలియజేయు నుద్దేశముతో అగ్రవారు ఒక ప్రకటనను వాణి ప్రెస్సులో అచ్చు చేయుట కొనసగిరి. అది అచ్చునుండగనే పోలీసు పరిశోధనపైకర్తలుగాను అచ్చాఫీసుకుకు బోయి ప్రకటన పత్రములను తీసుకపోయిరి. దాని గూర్చి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి ఏమి చెప్పిందో గాని వారు నేడుదయము యీదిను రీతి 144 సెక్షను ప్రకటనను జూరిలో దండోరా చేయించిరి.

144 సెక్షను ప్రకటన

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడు సెక్షను 144 ను అనుసరించిన ఆర్డరు

సివిల్ డిసాలిడియస్ ఉద్యమమునకు ప్రజాశాంతికి భంగము కల్పించునట్లు గాంధీజీపీని ధరించడము ఆ ఉద్యమమునకు సానుభూతి చూపు దిన్న మైనందున ప్రజాసామాన్యము గాంధీజీపీలను ధరించి ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునట్లు పురికొల్పు ప్రకటన ప్రజలకు జారీ కాబడునను సమాచారము తెలియపర్చినందున జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆయన ఎఫ్. డబ్ల్యు. పీవర్లు ఐ. సి. ఎస్. అనే నేను శాంతి భంగమును పెంపొందిన వారించుట కర్తవ్యమని తలచినందున ఈ తేదీనుండి 2 నెలలవరకు గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలో గాని, అచ్చటనుండి 5 మైళ్ల దూరములో గాని ప్రజలు గుమిగూడు ఏ ప్రదేశమునందున ప్రజాసామాన్యములో ఎవరను గాంధీజీపీని ధరించువాడనని ఇందు మూలముగా ఉత్తర్వు చేయడమైనది.

గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఆఫీసు } (సం.) ఎఫ్. డబ్ల్యు. పీవర్లు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు. 26-6-30.

వాణి ప్రెస్సులో అచ్చు చేయుట కొనసగబడిన ప్రకటన కలెక్టరువద్దకి రాయబారము వెడలిన వారొనగినది. దాని గూర్చి కలెక్టరుగారు 144 సెక్షను ప్రకటనలో పైన చెలిపిన రీతిలో సెక్యూరిటీ విషయము నేను వారి కెరింగింపగా వారిలో కొందరు తమ ప్రకటనకు పెద్దాత్తు తీసివేసి విచారించి, వారి నాయకుడు యీదిను రీతి కలెక్టరుగారికి వ్రాసిరి. అందిట్లు గలదు:—

గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి ఆర్డరు, నేను 19 వ తేదీ నీ మీ వద్దకు రాయబారము వచ్చినవారి నాయకుడనగుచే వారి తరపున యీదిను రీతి విన్నవించుకొనుచున్నాను:—మీ రాయబార ఫలితముగ మేము ప్రకటించదలచిన ఒక చిన్న ప్రకటన కాపసోల్లం ఘనమునకు ప్రోత్సహకారిగా మీకు తెలియజేయబడినట్లు తోచుచున్నది. మా ప్రకటనయందలి యీదిను భాగమునకు అపారము చేసికొనినందువలన అట్లు తోచగలదు:—

మేముందరము నేడు కలెక్టరువద్దకుబోయి పోలీసువారి సర్దుబాటు చేయబడ వలసియున్నట్లుగా నిప్రజలగాని కేవలము గాంధీజీపీలను లేక ఖద్దరు దుస్తులను ధరించినవారి వారణమున వారిని పోలీసువారు కొట్టకుండ జూరునకి కలెక్టరు గారు చెలిపిరి.

మే మే ప్రజలతోపున మీ వద్దకువచ్చితిమి, వారికిమానం దర్యపథితముగూర్చి చెలిపి అపొహిత్యోగించుటకు యీ ప్రకటన అవసరము. ఈ ప్రకటన కేవలము, జరిగినవిషయము, చెలువుచున్నదని మీ రంగీకరింపకపోరు.

మా ప్రకటనలు అచ్చుపడినవి. అచ్చాఫీసునుండి అన్యాయముగ పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు తీసుకపోయినట్లు నాకు తెలిసినది.

గుంటూరు } ఇట్లు విన్నవించు విధేయుడు 21-6-30 } జి. వి. శ్రీనివాసరావు అడ్వోకేటు

పార్లమెంటులో ప్రశ్నింపగా ఇండియా మంత్రి చెప్పుకారు గాంధీ జీపీలు యోధులలో నిషేధింపబడలేదనియు, అట్టి అమర్యాద జరుగదనియు చెప్పి యుండిరి. కాని గాంధీ జీపీలను జిల్లా కలెక్టరుగారు నిషేధించిరి. ఈ ఉత్తరువుగూర్చి న్యాయస్థానములో వాదించుటకు యత్నించుచున్నాను. జిల్లా సర్వోగ్రహసంఘమువారు దీనికి తన జవాబు చెప్పుటకు యోచించు చున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

జాబులు

రాజ్ లుతాలాకాలో శిక్షలు

ముంగండకాపురస్తులు శ్రీయుత కొడవూరి కామేశ్వర రావుగారికి వాలంటీర్లు భోజనపదార్థములు చేసినందుకు గాను అమలాపురం తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారు ఆయాసములు వైదున్యము చేయింపజేయుట జిల్లా నాయకులను విధించిరి. జిల్లా నాయకులను చెల్లించనియెడల మరి ఆరువారములు శ్రమ విధించిరి. అదే శ్రమను క్రింద అవగా 157 ఐ. సి. సి. క్రింద రాజమండ్రి తాలూకాలో ముంబరు శ్రీయుత ప్రజల చిన గుమ్మరావుగారికిన్ని అవిడి కాపురస్తులు శ్రీయుత గోపేటి గుమ్మరావుగారికిన్ని వారంట్లు జారీకాబడినవి. (జి. వి.)

వందనములు

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాకేశ్వరరావు పంతులుగారు సమక్షమున లేని కొంతకాలముండ ఆంధ్రపత్రికను దివ్యముగా నడపుచున్న శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారిపై డిక్లరేషన్ యియ్యకుండ బ్రిటికు నడపుచుండిరిని నేరము మోపి ప్రభుత్వమువారునోటికనొనగిరి. ఆనోటిను రద్దుచేయబడినది 17 వ తారీఖు మంగళవారమునా దుదయమున 9 గంటల కాంధ్రపత్రిక మాకు చెలిపబడినది. ఈవార్త వినిగానే మాకానందము గలిగినది. మాసంతోషమును వెలిబుచ్చుచు, ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారికి మావందనము లందజేయుచున్నాము.

బాలకవి కోగంటి మల్లికార్జునరావు-అంగలూరు,

నవాకారమహాజనసభ-భీమడోలు

18-6-30 తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు ఆదిమాంధ్రులు కైరీపులు, బార్లి సార్వభౌముని పటముతీసుకొని చెయ్యియంది భజనలు తప్పెటలు డోర్లు సనాయిలు మొదలగు వాద్యములతో జయజయధ్యానములు చెలరేగ గొప్ప పుష్పసముద్రో భీమడోలు వీధులలో పూర్వే గెల్ 10 లుకు ట్రావిలింగు బంగారావద్దకు వుత్సాహపూరితులై చేరినారు బంగారా కంపెనీయందు లో డోలూర దీప్యజితకలెక్టరు మహారాజశ్రీ అజంతుల్లా ఖాన్ బహదూర్ గారి అగ్ర్యతక్రింద సహకారసహజనసభ జరిగినారు. సారంభములో రెవరెండుమారు మూడే ఆనంద య్యుగారు ఉద్యమమునుగూర్చి మాట్లాడిరి. తరువాతను మహారాజశ్రీ సిరిగినిదీ గుమ్మరావుగారు మాట్లాడిరి. సభకు అన్ని జాతులవారు, అన్ని పక్షములవారు ఘనము 1500 మంది హాజరైనారు. సభ జనప్రదముగా జరిగినది.

జి. రామరాజు,

జిల్లాలోడ్డు అండు తాలూకాలో మొంబరు,

నవ్రాహము

కంఠం తాలూకా తురిమెళ్ల గ్రామమునకు ఒకమైలు దూరములో యున్నటువంటి మహాశ్రేణము అనబడు సురభేశ్వర దేవాలయములో 16-6-30 నుండి మహావైభవముతో జరుగుచున్నది. చాలామందిపోయిచూచి వచ్చుచున్నారు. వీధులకు అన్నదానము సమృద్ధిగా పెట్టుచున్నారు. యెడతెగని రామస్మరణ జరుగుచున్నది. అందువలన ఆదిపర్వము వంగరాజు ఆను ఆచునవల్ల యేర్పాటు అయినది. చుట్టుపట్లనున్న పల్లెలవారు ఒక్కొక్కరోజు ఒక వూరివాండ్లు వీధులకు అన్నదానము ఆక్కడఅయిన ఖర్చులు పెట్టుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

ఇల్లత్తురు

తిరుత్తణి తాలూకా ఇల్లత్తురు గ్రామమున 17, 18 తేదీలుందు గ్రామపంచాయతీ ప్రెసిడెంటు శ్రీయుత రామకృష్ణ సురాజుగారి యాజమాన్యమున మూడు సభలు జరిగినవి. ఈ మూడుసభలకును గ్రామస్థులేగాక పరిసర గ్రామస్థులున్న పెక్కండ్రు ఆదిమాంధ్రులను హాజరై యుండిరి. చిత్తూరు మండల మద్యపాననిషేధ సంఘప్రచారకులగు శ్రీయుత పెరుమాళ్ళు జామ్మినేని నారాయణ స్వామినాయుడుగారు మహోత్సవస్వాసములుగా నుండి గ్రామజీవితము మద్యపాననిషేధము ఒక మత్తము మున్నగు పెక్కవిషయముల గూర్చి గంభీరముగను విక్రిలి బాలికరముగను యుక్తియుక్తముగను పెక్కండ్ర మనములు కరగనట్లుపన్ననించి గ్రామముగల కత్తులదొంగించి ఒక మత్త మొనగూర్చినవిూద పలువురికతాము తాగుదు మానెదమని సత్తము చేసిరి. పిమ్మట సభ సందనములలో విరవింపబడినది.

(ఒక విలేఖరి)

అసలు బంగారు నగలకు వీకంసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్

నీమకమలములు, సగిలవర్తకులు

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చెన్నపురి

తొమ్మిదిమంది వలంటీరులను అరెస్టుచేయుట

మదరాసు, జూన్ 23:— మధురనుండి వచ్చిన ఆర్డరు వలంటీరులు నిన్న సాయంకాలము శ్రీయుత రామచంద్రుని గారి నాయకత్వముక్రింద వాలులూపు రోడ్డునుండి ఊరేగింపుతో బయలుదేరి 144 సెక్షనుక్రిందిరి. వారు గోవిందప్పనాథుజీపీలు చీనాబజారురోడ్డుల మీదుగా గుజటికి వెళ్లి అచట సత్యాగ్రహమును విశేషప్రవృత్తిపూర్వకముగా గూర్చి ఉపన్యసించిరి. వారివెంట యిద్దరు పోలీసుకనిస్టేబులుగూడ నుండిరి. గాని వా రెట్టి అభ్యంతరమును కలుగజేయలేదు.

రాయపురములో పికెటింగు

నిన్ను రాయపురములో యిద్దరు వలంటీరులు ఒక సారాకాణమువద్ద పికెటింగు చేసిరి. అచట పోలీసువారుగూడ నుండిరి గాని వారు కత్తియకొనలేదు.

గిడ్డింగిపేటిలో పికెటింగు

ఇద్దరు వలంటీరులు గిడ్డింగిపేటిలో నీమగడ్డల దుకాణము లవద్ద పికెటింగు చేసిరి సత్యాగ్రహానికి ధన సహకాడ సమకూర్చిరి. “మేమిప్పుడు శ్రాత్తగా నీయరట్లను తెప్పించు” అని ఐర్లకులు వారితో చెప్పగానే వలంటీరులు వెడలిపోయిరి. అచటగూడ నొకరిద్దరు కనిస్టేబులు లుండిరి గాని వారుగూడ కత్తియకొనలేదు.

లోనున్నేర్వరులో ఉపన్యసించుట

నేడు మధ్యాహ్నము యిద్దరు వలంటీరులు బ్రాడ్వేలో లోనున్నేర్వరులో ఉపన్యసించగా వారిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి.

లాకాలేజివద్ద సుపన్యసించుట

నేడు మధ్యాహ్నము ముగ్గురు వలంటీరులు లాకాలేజివద్ద ఉపన్యసించగా వారినిగూడ పోలీసువారు అరెస్టుచేసి తీసికొని పోయిరి.

శ్రీయుత చెల్లెయ్య పెర్నాండజుగారి దళము

ఉదయమునందలి నలుగురువలంటీర్లు నేడుసాయంకాలము తిరవల్లి క్షేత్ర సముద్రతీరమున తిలకు ఘట్టమునందు 144 సెక్షనుక్రింది ఉపన్యసించిరి. ఒక లారీనిండ పోలీసువారు పికెటింగుచేసిరి. అచట చేరియున్న ప్రజల నందరిని వెడలిపాముగిరి. వెడలిపావద్ద ఒక బాలుడు ప్రజలను హెచ్చరింపగా పోలీసువారు రాకురవాని నొక డబ్బు కొట్టిరి. పిమ్మట నలుగురు వలంటీరులను అరెస్టుచేసి కొంతకాల ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల భవనము నందుంచి పిమ్మట ఒక బస్సులో తీసుకొని పోయిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో సత్యాగ్రహ ఖైదీలమొత్తము

ఉదయమునందలి, జూన్ 21:— ఇప్పుడు చెన్నపురి రాజధానిలోనున్న చెరసాలలన్నిటిలోను రాజకీయఖయిదీలు మొత్తము 1000 మంది యున్నట్లు తెలియుచున్నది. గతవారమున 850 మంది యుండిరిని తెలిసినది. వీరిలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది సిక్లనువారే. ఏ. క్లాసువారు 50 మందియు బి. క్లాసువారు 250 మందియును, తక్కిన 700 మందియును సి. క్లాసువారనియును తెలియుచున్నది. (స్వ. వి.)

సి. రాజగోపాలాచారిగారి

విమోచనపత్రికను నిలిపివేయుట

తిరుచెంగోడు గాంధీఆశ్రమము

మేనేజరు ప్రకటన

తిరుచెంగోడు, జూన్ 20:—“శ్రీమత్ సి. రాజగోపాలాచారిగారి సంపాదకత్వముక్రింద విమోచనము అను మాసపత్రిక ప్రవిడభాషలో ప్రకటింపబడుచుండెను. చెన్నపురిలోని హిందీప్రచార ముద్రాలయమున దీపత్రిక ముద్రింపబడుచుండెను. అముద్రాలయమునకు ధరావత్తుగోరినందున దానిని మూసివేసిరి. విమోచనపత్రికను ముద్రించుటకు మరే ముద్రాలయమున వారు గూడ సమ్మతించలేదుగాన ప్రస్తుతము యీ పత్రిక నిలిపివేయబడెను. తిరుచెంగోడు గాంధీ ఆశ్రమము మేనేజరు ఎన్. కె. శ్రీనివాసరావువనగాను ప్రకటించిరి.

సానకవార్తలు

రాకపోకలు:—శ్రీ వేమరపు గామదాసుకు తులుగాడు నిన్న ఉదయము నిష్క్రమించి మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి. రాత్రి 11 వీ. అందరావు హెచ్. ర విరెడ్డి, 11 బి మోహన్, రా. ... 11 బి జే. వెంకటసాహాయ గార్లు నిన్న రాత్రి ... వచ్చిరి.

కొల్లెంగోడు రాజాగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరుకు వెళ్లిరి. నిన్న రాత్రి మెయిలులో శ్రీయ్యత గంటి లక్ష్మన్న పంతులుగారు కోన శివశేగిరి, తిరిగి జూలై రెం తేదికి పన్ను పట్టుమునకు వచ్చెదరు.

గొల్ల పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చౌదరిగారు యం. యల్. ఏ. ఆనెంట్ల (సభ్యులు) నిన్న ఆదివారము ఉదయము ఉదకమండలము నుండి మద్రాసు వచ్చిరి. నిన్న రాత్రి తిరిగి నిడద్రోలుకు పయనమై వెళ్లిరి.

శ్రీమతి జయంతి సూరమ్మగారు

మదరాసు, జూన్ 23:—బంధువులలో ఆరెప్తయి 6 నెలలు నిడివెను విధిపబడిన శ్రీమతి జయంతి సూరమ్మగారిని పోలీసు కాపలాలో ఆదివారం ఉదయం కలకత్తా మెయిలులో మదరాసునకు రప్పించబడెను. ఆరాత్రియే బెంగళూరు మెయిలులో రెండువతరగతి బండియందు వెల్లూరు శ్రీ ల జయిలు నకు గొంపో బడెను. తొమ్మిదిగురు కిడ్డలుగల యీమె దేశవేలకై సర్వమును త్యజించి భర్త ననుసరించి తమమండలమున బూర్తిగా ప్రచారముచేసి కొందరు శ్రీలను వాలంటీరులుగ చేర్చుచే శీలం పబడినందున యీమెను జూదుటకై కొందరు బంధువులును మిత్రులును రైలువద్దకు బోయి యుండిరి.

రాంమచేబిల్ సమావేశము

సాత్రో, రామస్వామి మొదలియారు,

శివస్వామయ్యగారు గ్లాహ్వనింపబడెదరు

ఉదకమండలము, జూన్ 23:—శెన్నరాజధాని నుండి రాంమచేబిల్ సమావేశమునకు 5 గురు ఆహ్వానింపబడెదరని దృఢముగా తెలియుచున్నది. ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, శివస్వామయ్యగార్లు ఆ విరుచిలో చేరుదురు. సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు కూడ సమావేశమునకు పోగలరు. కాని, వీరు సర్వపక్ష సమావేశము తర్వాత నిశ్చయింపబడుదురేమో!

(స్వ. వి)

కొన్నిలు ఎన్నికలు

ఉదకమండలం, జూన్ 23:—ఎప్పుడు మదరాసు కాన్సిలు ఎన్నికలు జరుగునది ప్రచురితము కాక పోయినను, నెప్టేంబరు 20 వ తేది పోలింగుదినముగా నిర్ణయింపబడు నని వదంతులు కలవు.

(స్వ. వి.)

గాంధీమహాత్మునకు సహవాసి

శ్రీయ్యత కాకా కెల్లూరుగారిని యెరవాడ చెరసాలకు మార్చుట

బొంబాయి, జూన్ 22:—శ్రీయ్యత కాకా కెల్లూరుగారిని సబర్బన్ చెరసాల నుండి యీ నెల 18 వ తేది ఉదయమున నెచటికో తీసుకొని వెళ్లిరి. ఎరవాడ చెరసాలలో గాంధీ మహాత్మునకు సహవాసిగా నుండుటకు కాకా కెల్లూరుగారిని యెరవాడ చెరసాలకు తీసుకొని వెళ్లి మహాత్మునిగదిలోకి యుంచెదరని తెలిసింది.

(బొం. క్రా)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు అమృతనగరలో నువ్వనించుట

అగమైలువరకును వ్యాపించిన గొప్ప ఊరేగింపు అమృతనగర, జూన్ 23:—నిన్న సాయంకాలము యి చట మిగిలి గొప్ప యూరేగింపు జరిగింది. అది ఆరమైలువరకును వ్యాపించియుండెను. వీధులలోను మేడలపైనను శ్రీలును పురుషులును కిలకిలలాడుచుండిరి. ఆ యూరేగింపు జలు వాణిగాను చేరిపెమ్మట బహిరంగంపథ జరిగినది. ఆసభలో కస్తూరిబాయిగారు హిందీభాషలో నువ్వనించిరి. నిన్న సాయంకాలము ప్రైయసులో ఆమె గుజరాతుకు వెళ్లిరి.

(శ్రీ కె.)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము తూ. గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సభ

25వ తేదీన జరుగును

కాకినాడ, జూన్ 23:—జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి యిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ 25 తేదీన బుధవారమునాడు 12 గంటలకు పెద్దాపురంలో నిర్వహింపబడును. అధ్యక్షుని సహాయకార్యదర్శిని ఎన్నికొనుట మున్నగువి జరుగును.

బందరులో ఆరెప్తయి శిక్షలు

బందరు, జూన్ 21:—శ్రీయ్యతులు గుత్తికొండ సత్వనారాయణ, కొదాలి సీతారామయ్య నరసింహారావుగార్లు ఆరెప్తయి కే దిండికి తీసికొనివచ్చిరి. సత్వనారాయణగారి కేసు విచారణజరిగినది. వెల్లవోలు గ్రామమునకు శ్రీయ్యత కొంగంటి శేషయ్యగారు ప్రభుత్వములరఫున సాక్ష్యమిచ్చిరి. సత్వనారాయణగారికి 6 నెలలు శిక్షవిధింపబడెను. శ్రీయ్యత మోటుగరి సత్వనారాయణగారికికూడ 6 నెలలు కనీశిక్షవిధింపబడెను.

సీతారామయ్య, నరసింహారావుగార్లు ప్రతివాదము బెట్టుకొనదలచుచే హానిని జామీనుపై విడదలగావించి కేసుని చారణ సోమవారమునాటికి వాయిదావేసిరి. కొదాలిగ్రామములో కల్లుదుకాణములపై 18 వ తేదీనాడు మిరు పికెటింగు చేసి తాటినుట్టులను 3కివేసెదమని కలశీలను దెసరింపలేదా? అని మేజిస్ట్రేటుగారు దడిగిరి. కాని వారు నేరము నొప్పకొనలేదు.

(స్వ. వి)

కౌతవరంవిచారణ సలసుమువారి

యెదుట సాక్ష్యములు

బందరు, జూన్ 20:—శ్రీయ్యతులు వెంపటి నరసింహం ద్వైత శ్రీరాములు యార్లగడ్డ అంకిశిక్షగార్లు సభ్యులుగా నియమించి బందరు బాం ఎస్సీసీయేజి. వారు కౌతవరం మున్నగు గ్రామములలో జరిగిన పోలీసు అత్యాచారములనుగూర్చి విచారింపుటకై యేర్పరచిన విచారణసంఘమువారు కౌతవరంలో 18, 14 తేదీలలో సమావేశమైరి. 20 మంది సాక్ష్యమిచ్చిరి.

శ్రీయ్యత నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు మొదటిసారి

“ఈనెల 2 వ తేదీనాడు గుడివాడ సబ్జిల్ ఇన్స్పెక్టరు దావూద్ అలీగారు 12 మంది పోలీసులను వెంటబెట్టుకొని ఇచ్చి మాయంటిని సోదాచాచిరి. శేను మర్కరాష్ట్రములనుండి తీసికొనివచ్చిన ఖనిజపదార్థములను అసిస్టెంటు నూపరిం టెం డెంటు హామిల్టన్ గారు చాలా జాగ్రత్తగా పరీశీలించి నాపు ప్రకమలను నెడకి అందుండి వెల్ డాట్స్ ఇస్టా, సి. వి. లె జింగ్ ఇండి యా నె టి న్ కే న్ ఫ ర్ డై వో ర్స్ అను వాక్య స మ ల ను శే ను వ్రాసి న చా టి ని తీసికొనిరి. జిల్లానూపరిం టెం డెంటుగారు బాంబు ఎస్సీ, దాచి తిని నన్ను దిగిరి. శేను విప్లవకారులపక్షమువాడని కానెట్టిరి. పోలీసువారు నన్ను చాలదెబ్బలు కొట్టిరి. దీనిమూలముగా నా మెడయెముకలపై దెబ్బలు తగిలెను. నా సోదరుని మేనమామ గారినిగూడ కొట్టిరి.” అని ఆయనచెప్పెను.

“నుం డేశవస్త్రములనే ధరించితినిచెప్పెను వివక నన్ను పోలీసువారు కొట్టిరి. అని శ్రీయ్యత దండపూడి కంగయ్య గారు చెప్పిరి.

“రెండవ తేదీనాడు దావూద్ సాహెబ్ గారు ఒకయింటిని సోదాచాచు సందర్భమున మిరు మర్కరాష్ట్రగా నుండవలయును. పోలీసువారి దెబ్బలనుండి బార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిని క పాడవలయును.” అని చెప్పిదిగిరి. నూపరిం టెం డెంటుగారు బాంబులు కయారగుచున్న సలమును చూపించవలెనని నన్ను దిగిరి. అని శ్రీయ్యత కొనూరి నుందర రామయ్యగారు చెప్పిరి.

“అసిస్టెంటు నూపరిం టెం డెంటుగారు గాంధీగ్రామము పకలగొట్టి పారవైచిరి. వెంకటేశ్వరరావుగారి మొగముపై గట్టిగా కొట్టిరి.” అని శ్రీయ్యత గండు సీతారామయ్యగారు చెప్పిరి.

“శేనును కానూరి బలరామయ్యగారును సక్రమునుండి వచ్చుచుండగా పోలీసువారు ముమ్మలను కొట్టిరి.” అని శ్రీయ్యత బొబ్బా ఆదివారం యథామూర్తిగ రు చెప్పిరి.

“ప్రజలను చెదరగొట్టుటకు పోలీసువారు ఇష్టము వచ్చినట్లు లాటిల ప్రయోగించిరి. శేను తప్పించుకొనుటకై రైలుబద్దలపై పుడరుగ తిరిగి.”

అని శ్రీయ్యత తండ్రిపూడి సంతోషరావుగారు చెప్పిరి.

(శ్రీ. వె.)

నెల్లూరులో ఏడుగురు స్త్రీవాలంటీర్లను కొందరుపురుషులను ఆరెప్తయిచేయుట

శ్రీయ్యతులు పొణకా కళకమ్మ, ఓరుగంటి మ హా లక్ష్మమ్మ, వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య తాయారమ్మ, గంపలగూడెం కుమారరాజుగారి బంధువు, పుండరీక విరలమ్మ, యం. కామేశ్వరమ్మ, గడ్డం శేషమ్మ, శంకరమ్మగార్లు ఆరెప్తయి.

నెల్లూరు, జూన్ 23:—వైవారి నందరిని శేడుఉదయం గం 9-30లకు యిచట ఆరెప్తయిచేసిరి. శ్రీయ్యతులు పి. యస్. వెంకటచలయ్య, వరహాగి చెంచురామయ్య, కణుపూరు రంగయ్య, పాదా అది శేషయ్యగార్లు నుగూడా వైవారిలో బాటు పికెటింగు చేసినందుకు గాను ఆరెప్తయిచేసిరి. వాలంటీర్లందరును సంతోషముతో నున్నారు.

మరిగలుగురు వాలంటీర్లను తాలూకా కచ్చేరికి చెందిన పనివాని నొకనిని గూడ ఆరెప్తయిచేసినట్లు తెలియుచున్నది.

వీరిలో నలుగురు శ్రీలను విడుదలచేయుట

శ్రీయ్యతులు పుండరీక విరలమ్మ, ముత్తుహారు కామమ్మ పొన్నలూరు రమణమ్మ కట్టా శంకరమ్మ గార్లను నలుగురిని ఒక గంట నేపు ప్రేమనులో నుంచి వదలివేసిరి. తక్కిన ముగ్గురిని, అనగా శ్రీయ్యతులు కనకమ్మ మహాలక్ష్మమ్మ తాయారమ్మ గార్లను నలుగురు పురుషుల వలంటీర్లను నిర్బంధమున నుంచిరి. దుకాణములను మూయుడని బోధించుచున్న వలంటీరుల వద్దనున్న గంటను పోలీసువారు లాగివొనిరి. వసతివేయబడిన నలుగురు శ్రీల వలంటీరులను మరికొందరు పురుషుల వలంటీరులను మరల సారాదుకాణములవద్ద పికెటింగు చేయ బయలుదేరిరి.

శ్రీయ్యత గడ్డం నుబ్బారెడ్డిగారినిగూడ ఆరెప్తయిచేసిరి. (స్వ. వి.)

తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఆవిడిలో వాలంటీరుకుశిక్ష

ఆవిడి, (తూ. గో.) జూన్ 23:—శ్రీయ్యత కొడమ రి కామేశ్వరరావుగారికి 157 సెక్స్ నుక్రింద ఆరునెలలు ఖైదును, రు 1000 ల జరిమానా ఈయకపోయినచో మరి ఆరువారముల ఖైదు ననభవింపవలెను.

కౌత్తవారంట్లు

వై సెక్స్ నుక్రిందనే శ్రీయ్యతులు ప్రభల భీషు నుబ్బారావు, (పుల్లెటిపర్లు) గోపేటి నుబ్బారావు (ఆవిడి) గార్లకు గూడ వారంట్లు అందజేయబడినవి.

ఏలూరులో పికెటింగు చేసినందుకు వలంటీర్లకు శిక్ష వేయుట

ఏలూరు, జూన్ 23:—ఇచ్చట పికెటింగు చేసినందుకు ఆరెప్తయిచేసిన ఆర్థరు వలంటీరు శేను విచారణ శేను జరిగినది. వీరిలో నలుగురిని జామీనుమీద వదలిరి. శ్రీయ్యతులు కె. ఆప్పలస్వామి, వి. అప్పలస్వామిగార్లకు చెరి యొక సంవత్సరము శిక్ష జేయబడెను. (స్వ. వి.)

ఆచార్యా ఇంద్రాగారి

ఉపన్యాసము

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు మహాద్దీయల హక్కులకై మనము సాయము చేయవలెను

శిల్పి, జూన్ 17:—ఆచార్య ఇంద్రాగారు (స్వామి శ్రీధానందస్వామి కుమారుడు) చెరసాలనుండి విడుదలయై రాగానే సవజీవ భారతసభవారు వివతప్రమును సమర్పించిరి. శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు సభాద్యక్షులు పీఠము నలంకరించెను. వివతి ప్రతమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు శ్రీ. ఆచార్యగారు రిట్లు చెప్పిరి. “ప్రస్తుత స్వాతంత్ర్య పోరాటములో మనకు జయము తప్పదు. ఈ మాడమాసములలో దేశీయులయొక్క కత్తి సామర్థ్యములు అత్యర్థకరమున విధియన పెంపునొందినవి.

పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రము

స్వాతంత్ర్య పోరాటమునందు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రముల యందలి విహమ్యదీయలు ఆపూర్వమున విధమున పాల్గొనిరి. కావున భారతదేశమునందలి హిందువు లందరు! పశ్చిమోత్తర సరిహద్దులపై ప్రజల స్వాధీనున కొర్రెలకు సహాయము గావించవలెను.

(శ్రీ కెన్)

బడ బజారు కాంగ్రెసు కార్యాలయములో పోలీసు సోదా

కలకత్తా, జూన్ 23:—కన్ని నిషిద్ధములైన కర పత్రములను ప్రకటించినందుకు గాను, నిన్న సాయంకాలము బడ బజారు కాంగ్రెసు కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదా చేసిరి. ఆరెప్తయి లేమియు జరుగ లేదు. (శ్రీ కెన్.)

బెజవాడలో 144 నెక్సు

ఇండ్ల సోదాలు

(స్వకీయవిలేజ్)

బెజవాడ, జూన్ 22:—నిన్న యందమనూరులో బెజవాడలో 144 నెక్సు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యంత్రపు ననుసరించి ప్రయోగించబడినది. ఈవార్డు టంబూనూ మూలమున యూరిలోని వారల కలరకు తెలియ. నటుల ప్రయత్నం బడినది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు జిల్లా పోలీసు నూపర్నంటు డిప్యూటీ నూపర్నంటు టౌన్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు 8 లారీలనిండా ఆయుధపాణులైన రిజర్వు పోలీసువారు పట్టణముంతయు తిరిగి జాతీయ పతాకముల నూడవెరికిరి. మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసుపైన గాంధీపార్కులో శివాలయములో కొత్తపేట చౌకలో మున్నగు ప్రదేశములలోగల జాతీయపతాకము లన్నియు తీసివేయబడినవి. సాదాంతము గాంధీపార్కులో కొత్తపేట చౌకలో శివాలయంలో మీటింగులు జరుగకుండా పోలీసులు కావలా కాయంచండిరి. లారీల ప్రయోగము లేకుండగనే ఇ. తదాక జరిగిపోయినది.

అయ్యింకి వెంకటరమణయ్యగారి ఇల్లు, డాక్టర్ శివరెంక మల్లిఖార్జునరావు గారి ఇల్లు పోలీసువారిచే సోదా చూడబడినది.

నిన్న కాంగ్రెసు ఆఫీసులోని జెండాను పోలీసులు తీసివేయగానే మొగల్రాజపురం కాపురముడు జాగ్రత్తగా జింకట్రాయయ్యగారు మరల పతాకమును ప్రతిష్ఠించ ప్రయత్నించగా అరెస్టు చేయబడి సబ్ జైలులో నుంచబడినాడు.

బెజవాడ జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పులు

డాక్టరు శివరెంక మల్లిఖార్జునరావుగారికి 2 యేండ్లు కఠినశిక్ష రు 200/- జరిమానా

బెజవాడ, జూన్ 22:—డాక్టరు శివరెంక మల్లిఖార్జునరావుగారు బెజవాడ పట్టణకాంగ్రెసుకుమిటి ఆధ్వర్యమున పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కౌంటిసేవాధిపతి. వీరు మైసూరుపట్టణ పల్లెటూరులో ఉపన్యాసమిచ్చుచు ప్రజలను ఉత్సాహపరుచు నతిక్రమించుమని బోధించినట్లు కేసు, వీరు ఆ యుపన్యాసములో ఆలాగున చెప్పలేదన్నార. పోలీసులు ఆ గ్రామికరణం ఇచ్చినట్లు సాక్ష్యమిచ్చినారు. రెండేండ్లు కఠినశిక్ష రు 200 లు జరిమానా విధించబడినాడు. జరిమానా చెల్లించకుంటే మరి మూడు నెలలు కఠినశిక్ష.

చొప్పునకు వీరభద్రయ్యగారు, మైలవరం వీరిపైనకూడ ఆదేశము రెండేండ్లు కఠినశిక్ష

రెండువారి శ్రీ రామమూర్తి మాచిభట్ల శివారామశర్మగారలు, వీరిద్దరు పోలీసులను ఉద్యోగాలు వదిలినామని ఉపన్యసించినట్లు కేసు. ఆరేసి నెలలవంతున కఠినశిక్ష విధించబడినాడు. వీరు పిన్నవయస్కులు గనుక రెండేండ్లు తంజావూరు బోర్న్ మూలలో సందేహన ఉత్తరువు చేయబడినది. డిప్రీహంతు దుర్గాప్రసాదరావుగారు, వీరుకూడ పోలీసులను పనులను వదలమని చెప్పినట్లు కేసు. వీరు తుమావణ కోరి తామికా బాండు ఇచ్చినందున వదలివేయబడినారు.

బరంపురం

బహిరంగ సభ

గత 19-6-80 తేదీ లక్ష్మీనారాయణుడు సాయంత్రము ఆయిదున్నర గంటలకు యీ పురమున జయంతి సూరముగారు యరెక్కుకాబడి వెంటనే మోటారుకారులతో గోదాలపురం తీసికొనిపోవడిరి. వీరిని ఆరాత్రి పర్రెండు గంటలకు విచారింది 6 నెలలు విడిచి దునిధింది రాయవేలూరు తీసుకొని పోవడినట్లు తెలియుచున్నది. పుమారు 120 మందివరకు యరెక్కుల అరి.

వీ తత్సందర్భమున వారి పుత్రుడైన బ్రహ్మానందంగారు వెంటనే యొక సభ సమావేశపరచి ప్రస్తుతకర్తవ్యమును గురించియు, విదేశీ వస్తు బహిష్కరణమును గురించియు, పికెటింగు గురించియు అతి పూర్వ మధురముగ గంటన్నర కాలము గంభీర పన్యాసము గావించిరి. గంజాజిల్లాకు శ్రీనాయకులు అరెక్కుకాబడినవారిలో యీపె చూడవడి.

కె. వి. రంగారావు.

మ ర ణ ము

నిన్న, జూన్ 21:—చాలాకాలముగా యనాకోగ్గులు గానున్న రాంపూర్ నవాబ్ గారు పరలోకప్రాప్తి నొందిరి. (ఆ. ప్రె.)

బందరులో 144 నెక్సు

బందరు పట్టణమును చుట్టవట్ట 7 మైళ్లలోపునగాని బహిరంగసభలు మొదలైనవానిని జరుపకూడదు

జాతీయపతాకములను కట్టకూడదు
బందరు, జూన్ 22:—నిన్న ఉదయమున అసిస్టెంటు సూపరింటెండెంటు వోల్విల్ కె గారు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగా టంబూనూ కలెక్టరుగారు 40 మంది పోలీసువారితో కలిసివెల్లి సర్వేక్షణ జరిపిమను వెళళరచుకొనిరి. తరువాత అచ్చులపట్ట ఇండ్లమీదనున్న జాతీయ పతాకములను లాగివేయమని చెప్పిరి.

నాయకులయిండ్లను సోదాచూచుట
శ్రీయ్యతులు డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్య ముట్నూరి కృష్ణారావు పెనుమర్రి లక్ష్మీపతి శాస్త్రి మల్లె శివరామకృష్ణయ్యగార్లయిండ్లను సాయంకాలమున ఒక్కసారిగా సోదాచూచిరి. ప్రస్తుతము కృష్ణపత్రికా కార్యాలయమును సోదా చూచుచున్నార.

కృష్ణారావుగారికి 144 నోటీసు
నిన్ననే శ్రీయ్యతులు ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు మున్నవారిపై 144 నెక్సు ఆమలు జరుపబడినది. పై ఆర్డరునే ప్రజలకందరకును తెలియపరచుటకై చాటింపుద్వారా అది ప్రకటించిరి.

144 నోటీసులోని వివరములు

“21 తేదీనాడు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు ఇచ్చిన రిపోర్టునుబట్టి చర్చాకార్యాలయము ఆవరణలోనన్న పాకలోను దగ్గరనున్న పురాణం నూరికాశ్రిగానే మేడలోను కొందరు వాలంటీర్లు నివసించుచున్నట్లు నాకు తెలియవచ్చినది. ఈ వాలంటీర్లు గవర్నమెంటు కానసముల నల్లంఘించి ప్రభుత్వముపై ద్వేషము పురికొల్పుటయే పనిచునియు, వీరు జాతీయ పతాకములనేజెండాలును తీసికొని నిషిద్ధములైనసాటలను పాడుచు బందరులోను గ్రామములలోను ఉన్యవములు జరుపుచున్నారనియు, బట్టలవర్తకలకును కల్లుద్రావణవార్తలకు వారి కారాదార్లకునుగూడ వీరు చాల ఇబ్బందులను గలిగించుచున్నారనియును తెలిసినది. బందరు సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారు ఈనెల 6 వ తేదీనాడు ఇక్కడ కొందరిపై 144 వ నెక్సు ఆమలు జరిపిరి. కాని ప్రయోజనము లేక పోయినది. వాలంటీర్లు కొన్ని జంతాలను బందరులో పంచివెట్టిరి. వానిని చాలమంది ప్రజలు తమయిండ్లపై ఎగురవేసిరి. ఇది రాజభక్తిగలవారికి చాల అగ్రహము గలిగించుచున్నది.”

అందుచే ప్రజలలో కాంతిని కాపాడుటకై 144 నెక్సును ప్రయోగించుటచూ, చట్టములను లోబడియుండు ప్రజలను దెబ్బలనుండి కాపాడి వారికి భయములేకుండ జేయుటయును అవసరమని నేను తలచుచున్నాను.

ఇది చాల అవసరమైన వ్యవహారమగుటవల్ల నోటీసులములు జరుగుటకు వీలులేదు కాబట్టి 1. ముట్నూరి కృష్ణారావు 2. పెనుమర్రి లక్ష్మీపతి శాస్త్రి, 3. మున్న నాగేశ్వర శాస్త్రి, 4. మంగనపల్లి వెంకటేశ్వరరావుగార్లపైనను, తక్కిన కాంగ్రెసు వాలంటీర్లపైనను (11 ప్రా. 144 నెక్సు క్రింద ఎక్స్ప్రెస్ ఆర్డరు నో. 2) వానిని ఆమలు జరుపుచున్నాను.

ఈ ఆర్డరు ననుసరించి వారు పైన చెప్పిన రెండు వొట్టలలో ఎచ్చటను ఉండకూడదు. బందరులోగాని చుట్టు 7 మైళ్లలోపుగా గాని ఎచ్చటను కాన్సోల్ యంత్రముసందర్శమున బహిరంగ సభలుజరిపుట మున్నగు పనులు చేయకూడదు. ప్రజలెవరును పికెటింగుగాని ఇండ్లపై జండాను స్థాపించుటగాని చేయకూడదు

ఈ ఆర్డరు దివి తొలకాలోని ఘంటసాల గ్రామమునకును, చా.కి మట్టు వీడు మైళ్లలో గల ప్రదేశములను గూడ వర్తింను. అనగా ఘంటసాల, పాలెం, చాలిపర్రు, లక్ష్మీపురం దేవరకొట కాజ, కొదాలి, వెలివోలు గ్రామములపై ఆర్డరును బహిష్కరణము. (స్వ. వి)

పెద్దాపురం చందాదారుల

కొకవిజ్ఞప్తి

పెద్దాపురమునకు శ్రీయ్యత ఆరాధ్యుల మూటయ్యగారిని మా ఆంధ్రప్రతికకు, భారతికి ఏజంట్లుగా 1-5-30 నుండి యేర్పాటు చేసియున్నాము గాన పెద్దాపురమునందుండు చందాదారులు వారికి గాని లేక వారి అనుమతి చెందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి ప్రతికలను పుచ్చుకొన ప్రార్థితులు. వ్యవస్థాపకుడు.

రావల్పిండిలో నెరెస్టులు

బొంబుపేలుటకుసూచి పోలీసులు

దర్మాపు గ వింగుచులడుట

రావల్పిండి, జూన్ 21:—సాదర్ బహానులో సంగవింది వ బాంబు పేలుటకుసూచి పోలీసులు దర్మాపును గావించుచున్నార. నేరస్తుని యాచోకి యేమియు నింతవరకు గవ్వట్టలేదు. సగరమునం దిండ్లను పండ్లదొంగిటిని పోలీసులు పోధించిరి. ఎవరుండును అరెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

విజయవాడలో పత్రికను

స్వీకరించుచున్న చందాదారుల

కొకవిజ్ఞప్తి

నెల 1 కి రు. 2-0-0 లను చెల్లించవలసినట్లు యిదివరలో ఈ పత్రిక ద్వారా తెలిసియుంటిమి. సదరు యేర్పాటు 1-6-1930 నుండి ప్రారంభముగు నని తెలుసుకొన ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

బెంగళూరు

మిరెట్టి యవకాశముకొరకై వేచియుంటిరో యట్టిది యిపుడే లభించినది. బెంగళూరులో శలవుదినములు యానందముగ గడుపదలచినవారికి రైల్వేకంపెనీవారు దినవ తెలుపబడిన ప్రత్యేకసౌకర్యము లొసంగుచున్నార క్రిందతెలుపబడిన తస్మింపురేట్లకు టికెట్లను మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషను నందు 21 జూన్, 7 జూలై తేదీలమధ్య (రెండుతేదీలతో సహా) ఇవ్వబడును. ఈ టికెట్లు గలిగినవారు 10 జూలై సాయంకాలము 8 గంటలలోగా ప్రయాణమును పూర్తిచేయవలెను.

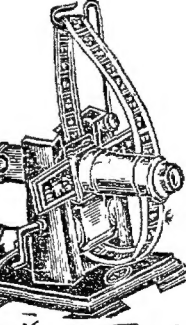
Table with 2 columns: Ticket type and Price. 1 వ క్లాసు రు 84, 2 వ ,, రు 17, 3 వ ,, రు 6

ఒక్కొక్క ప్రయాణీకుడు తానెంట్ల 60 నేర్లు, 40 నేర్లు, 25 నేర్లు బరువును ఉచితముగ గొనిపోవచ్చును

ఈతరుణమును బోగ'ట్టుకొనకుడు

బెంగళూరునందు జరుగు పందెములు యాసమయముండే జరుగగలవు.

ఎలక్ట్రిక్ సినిమెటోగ్రాఫ్ అండ్ మ్యాజిక్ లాంతరు

మీరు యింటియందుండియే సినిమానుఖము ననుభవించగలరు. సులభముగ పనిచేయదగి విచిత్రమైన దృశ్యములు, ప్రపంచములోని సౌందర్యములు చూడదగి, మ్యాజిక్ లాంతరుమాదిరిగూడ నుపయోగించవచ్చును. ఫిల్ములతోనకా గ్రాటరీ, బల్బు రు 3-12-0.

కె. యన్. ఆర్. అండ్ బ్రదర్, వెవెరీ, మద్రాసు.

జాతకఫలముల నూతన ఫక్కి

దిన చ ర్చ

దినచర్య చూచుకొని తమ జీవిత మార్గములను చక్కతేసికొని ప్రతివారును మేలు పొందవచ్చును. మహారాజులకు, వ్యాపారస్తులకు, పండితులకు, జనసామాన్యమునకంతకును ఇది సదుపదేశముల నొసంగు గరువునంటిది. ముప్పదిరోజుల ఫలములకు రు. 8/-లు మాత్రమే. మీ ఆర్డరులో రు. 1 అడ్వాన్సుగా పంపును మీ జన్మనక్షత్రము, లేక తొమ్మిది అక్షరములు, వారాపు పనుస్సుతో వ్రాయవలెను. పండిత వి. యస్. యస్. శర్మ, కాకినాడ.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘముల నణచివైచుట

ప్రభువుల సభలో నిటీవల ముచ్చటించుచు, ప్రస్తుత ద్వైతమునకు మూలకారణమయిన కాంగ్రెసు సంఘములను అక్రమ సంఘములని ప్రకటించి, వానిని రూపుమాపుట లాభకరము గాని స్వల్ప నిర్బంధములవలన ప్రయోజనము లేదని, వీలు ప్రభువుగారు హిందూ దేశమున వ్యర్థ టనము సలిపి ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిరి. తెలిసిన విషయమే. ఏ రిటవరకు కొంతకాలము ప్రయోగించిరి గూడ బనిచేసియుండిరి. వీరి సూచనను కొన్ని కన్నయ్య టీపు ప్రతికలు సమర్థించి యుండెను. కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు వీరి సూచనను విషాదరూపి దప్ప యితర స్థలములలో నాచరణలోకి దేకుండిరి. మహాత్ముని యుద్వేగము గాఢముగ నాటుకొనిన బాంబాయి గుజరాతు రాష్ట్రములలోగాని, వంగ దేశమునగాని, సంయుక్తరాష్ట్రములందుగాని, మరి యే యితర ప్రదేశమునందుగాని, కాంగ్రెసు సంఘములు చట్ట విరుద్ధ సంఘములని ప్రకటించియుండలేదు. అఖిల భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభలు తరుచుగ జరుగుచునే యున్నవి. అఖిల భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమును అక్రమ సంఘము క్రింద యితరవరకు జేర్చియుండలేదు. కాని, ముందుగ ఆంధ్ర దేశమున కిట్టి గౌరవ మొనగబడినది. 21 వ తేదీన ప్రచురింపబడిన అసాధారణపు భోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టులో ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము ఇండియన్ క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము క్రింద అక్రమ సంఘమని ప్రకటించబడెను.

ఇటులనే మద్రాసు రాష్ట్రమున ఆంధ్రమండలములందలి వాలంటీరు లందరును, అక్రమ సంఘసభ్యులుగ నిరూపింపబడిరి. ఇదిగాక, గుంటూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘమును, గుంటూరు మండలమున బనిచేయుచున్న వాలంటీరులును అక్రమ సంఘము క్రింద ప్రకటించబడెను. బెజవాడ సత్యాగ్రహ సంఘమును దాని క్రింద బనిచేసెడి వాలంటీరులును, పశ్చిమ కృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘమును, తూర్పు కృష్ణా కాంగ్రెసు సంఘమును, పశ్చిమ గోదావరి కాంగ్రెసు సంఘమును, వీని క్రింద పనిచేసెడి వాలంటీరులును క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము క్రింద అక్రమ సంఘములుగ నిరూపింపబడెను. ఆంధ్ర దేశమున ప్రారంభమయిన కాంగ్రెసు సంఘముల నణచివైచు పద్ధతి, చెన్న రాజధానియందలి వివిధ మండలములకును, ఆంధ్ర

రాష్ట్రమునందలి యితర మండలములకును గూడ త్వరలో వ్యాపింపకమానదు. పిమ్మట హిందూ దేశమునందలి వివిధ రాష్ట్రములలోని కాంగ్రెసు సంఘములన్నియు అక్రమ సంఘములుగ పరిగణింపబడుట సమాజము మితవాదులును తదితర పక్షపాలవారును గూడ కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షులతో సమాధానపడకుండ, హైందవసమన్వయ పరిష్కారము గాదని, తెలిపియుండిరి. మితవాద పత్రికయగు లీడరు పత్రిక, మితవాద పక్షపద్ధతులే శ్రేష్ఠములని భావించుచున్నను, హిందూ దేశమునందెల్ల ఉత్కృష్టముగు రాజకీయసంస్థ కాంగ్రెసునభయే యని, చాటుచున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు లేకుండ, రాండుచేబిలు సమావేశము ఏదియో తీర్మానముల గావించుటకు సాధ్యపడినను, వానిని దేశ మామోదించుట దుర్లభమనియు, 1921 సంవత్సరమునాటికన్న వీనిని ప్రజలు ఎక్కుడు పట్టుదలతో బహిష్కరించెద రనియు, నిట్టిస్థితిలో గాంధీమహాత్ముని లేని సమావేశమునకు మితవాదులు వెడలి తమ ధనమును కాలమును వ్యర్థ పరచుటవలన నెట్టి ప్రయోజన ముండదనియు, లీడరు పత్రిక హిత వానగుచున్నది. కార్మిక సంఘమువారు గూడ యిటులనే తీర్మానము గావించిరి. వాణిజ్య సంఘములనులే భావించుచున్నవి. ఏ కొలదిమంది ప్రత్యేకవాణిజ్యవాదులలో దప్ప, దేశ సాధ్యములలో రెడి తదితరు లందరును కాంగ్రెసు ప్రముఖులతో ప్రభుత్వమువారు సమాధానపడినగాని ప్రయోజనము లేదని తెలుపుచున్నారు. ఇందుకు జవాబుగ, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు పలువురు నిర్బంధింపబడిరి. పత్రికానిరోధము జరిగినది. కాంగ్రెసు సంఘములు అణచివేయబడుచున్నవి. కాంగ్రెసు సంఘములను రూపుమాపినను, కాంగ్రెసు సందేశము ప్రజల మనములనుండి తొలగుటగాని, దేశస్వాతంత్ర్యశయ మంతరించుటగాని జరుగనేరదు. ఇందువలన కాంగ్రెసు ఆదర్శములు ప్రజలకు మరింత ప్రియతరము గావచ్చును. జప్తినుపక్షనా యకుడుగూడ కాంగ్రెసుపక్షములేకుండ జరిగెడి రాండుచేబిలు సమావేశము విఫలమగు నని కాకినాడలో జెప్పియుండెను. చిదంబరము మిరాసీ దారు లగు రామలింగముగారు, రాబోవు జప్తినుపక్ష సమావేశములో, గాంధీమహాత్ముని తోడ్పాటును ప్రభుత్వమువారు సంపాదించనియెడల, జప్తినుపక్షసభ్యు లెవరును రాండుచేబిలు సమావేశములో పాల్గొనగూడదని, తీర్మానమును ప్రతిపాదించి నిశ్చయించిరి. దీనిని సభవా రంగీకరించినను అంగీకరింపకున్నను, జప్తినుపక్షసభ్యుల దృక్పథముగూడ ఏ వంకకు పరుగిడుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. దాదాభాయి నారోజీ, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, నరసింహ మెహతా, గోపాలకృష్ణ గోఖలే, బాలగంగాధర తిలకు, లాలా లజపతి రాయ, పండిత మదన మోహన మాళవ్య, మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధుదాసు మున్నగు మహామహులచే నేవినబడి, భారతీయులకు ప్రమాణ సంస్థయైన కాంగ్రెసు మహాసభను అణచివైచుట వలన, ప్రజాశయము లణగిపోవు నని భావించుట కన్నను భ్రమ వేరుండదు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసు సభనుండి వైదొలగిన వారు దీనియంద జేరట కిది కారణ భూత మగును. రాజకీయసంస్థలలో కల్ల కాంగ్రెసు మహాసభ అగ్రగణ్యమయినదని మాంటు థర్లర్ పోర్టు అంగీకరించెను. లక్నో కాంగ్రెసు సభవారు

ఏర్పరచుకొనిన హిందుమహమ్మదీయ పరిష్కారపు టేర్పాటును, మాంటుథర్లు సంస్కరణములు సఫల పరచియుండెను. దేశముతరపున సమాధానపడుటకు కాంగ్రెసునభకు మాత్రమే శక్తిగలదని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. ఇంగ్లాండులోనేమి నాగరిక ప్రపంచమందంతట నేమి, ఈవిషయ మంగీకరింపబడుచున్నది. అహింసాపద్ధతి ననుసరించి స్వరాజ్య సంపాదనకై పాటుబడుచున్న కాంగ్రెసు సంస్థల నణచివైచుటచే, పాలకుల కెక్కుడు నష్టముగలిగి, ప్రజలలో నశాంతి యధికముగ వ్యాపించుట సమాజము, బాంబాయిలోను కలకత్తాలోను, మరికొన్ని ప్రదేశములలోను ఆర్థిక నెన్దులు ప్రయోగింపబడెను కాని ఫలితమేమగుచున్నది? కాంగ్రెసు సంచలనము యథాప్రకారము కొనసాగుచునే యున్నది. పరిస్థితు లింకను విషమ మగుచున్నవి. బాంబాయిలో డాక్టరేగింపు లెన్నిమార్లు ఆటంక పరుపబడినను, లాఠీ ప్రయోగ మెంతగ జరుగుచున్నను, ప్రజలలో నిరుత్సాహము గలుగలేదని, వార్తలు చెలుపుచున్నవి. గుజరాతులో గూడ పరిస్థితు లిటులనే యున్నవి. ఇటీవల అక్రమ ప్రోత్సాహపు ఆర్థిక నెన్దును ప్రయోగించుటకు మద్రాసు ప్రభుత్వమున కధికార మియ్యబడెను. సహకార సంఘములు కద్దరుకు ప్రోత్సాహ మొనగగూడదనియు, స్థానిక సంఘములు జాతీయోద్వేగముపట్ల ఏ విధముగను సానుభూతి జూపగూడదనియు ఉత్తరువులు వెలువడెను. ఇంతియగాక స్థానిక సంఘముల ఓటరులు, ఇట్టి యభిప్రాయములు గలవారిని ఎన్నుకొన గూడదనికూడ, ఉత్తరువునందు గలదు. ఇంతవరకు ఓటరుల స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించెడి ఉత్తరువులు వెలువడలేదు. ఇప్పుడు ఎట్టివారి నెన్నుకొనవలయునో గూడ నిరూపింపబడినది. వీని నన్నిటిని మించిన నిర్బంధపు టుత్తరువు కాంగ్రెసు సంఘములను అక్రమ సంఘములని ప్రకటించుట. ఇట్టి నిర్బంధ పరంపరల వలన సైమను కమిషను రిపోర్టును ప్రజలమోదించెదరని, పాలకులు భావించుచో, మిగుల పొరబడిరని జెప్పవచ్చును. ఇట్టి చర్యలు, సైమను కమిషను రిపోర్టుపట్లను, రాండుచేబిలు సమావేశము పట్లను ప్రజలలో గలిగిన ఏహ్యతను మరింత విస్తరింపజేయుటకే తోడ్పడగలవు. ప్రజలు మాత్రము నిరాశజెందక, స్వరాజ్య సంపాదనకై అప్రమత్తులై పాటుబడెదరని, సమ్మట కవకాశము గలదు.

హిందూదేశము: నానారాష్ట్ర సంఘము

నానారాష్ట్ర సంఘపు కాన్ఫరెన్సులో, హిందూ దేశమునకు స్థాన మియవలెనని యీశమయమున గోరుట విపరీతమని, యీ వారమందిన లండను టైముస్ పత్రిక భావించుచున్నది. హిందూదేశమున అశాంతి ప్రబలియున్న సమయమున, విదేశజాతుల వారు హిందూదేశమును యీకొన్నిలునందు జేర్చుకొనుటకు సమ్మతించరట. చీనా తనస్థానమును కోల్పోయినటుల, హిందూదేశము తనస్థానమును కోల్పోవునట. ఇటుల జరుగుచో, భారతీయులెవరును చింతింపజాలరు. భారతదేశము ఇటు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించకుండ, వెలుపల నెట్టి గౌరవముల బడసినను, నిరర్థకమే యగుచున్నది. భారతదేశము నానారాష్ట్ర సంఘమునందును, సామ్రాజ్య

సమావేశమునందును, వాషింగ్టనునసమావేశము బోలు అంతర్జాతీయసమావేశములందును, ఇదివరకు ప్రాతినిధ్యమును బడసియుండెను. ప్రపంచశాంతి ఒడంబడికపై హిందూదేశ ప్రతినిధి సంతకము జేసి యుండెను. ఇటీవల లండనులో జరిగిన నౌకల సమావేశమునందు హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్య మేర్పడెను. సామ్రాజ్య ప్రతికానసమావేశమునందును హిందూదేశమునకు ప్రాతినిధ్యము గలదు. కాని ఘటమి? హిందూదేశమున ప్రయోగింపబడిన ప్రతికానసమావేశము గూర్చి చర్చించుట కయినను సామ్రాజ్యప్రతికానసమావేశమువారు బూనుకొనరైరి. అంతర్జాతీయ కార్యకసమావేశమునందు, హిందూదేశ ప్రతినిధులను దహించినందులకే, ప్రతినిధుల కాగ్రహము గలిగెను. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశమునకు నానారాష్ట్రసంఘపు కౌన్సిలునందు స్థానము లేకుండ జేయబడుచో, కలిగిడి నష్టముండదు. కొంత అనవసరపుఖర్చు అయినను తగ్గును. హిందూదేశమురాజకీయ స్వాతంత్ర్యముబడసిన పిమ్మట, హిందూదేశాధిప్రాయములు ఇతర స్వాతంత్ర్యదేశముల యధిప్రాయములతోబాటు నానారాష్ట్రసంఘసభలో నేమి, ఇతర అంతర్జాతీయసభలలో నేమి గౌరవింపబడును. అంతవరకు, బ్రిటీషువారి యధిప్రాయములను బలపరచుటకే హిందూదేశప్రతినిధులక్కడకు వత్తురు. ఇంగ్లండు లండన్లో నున్నపుడు ఆ దేశమునకు నానారాష్ట్రసంఘసభలో ప్రాతినిధ్యము లేకుండెను. అందువలన ఇంగ్లండుకు గలిగిన నష్టము గాని, హిందూదేశమునకు గలిగిన ప్రత్యేకలాభము గాని గనుపింపదు. హిందూదేశ ప్రతినిధులు ఇతర దేశముల ప్రతినిధులతో పాటు సమానస్థాన మలంకరించినను, హిందూదేశపు అంతరంగికస్థితి యినుమతయు చక్కబడలేదు. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యము గూర్చి, ఒక్క యూరపియను దేశ మయినను పట్టుదల సూచియుండలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘమునందు, స్వాతంత్ర్యదేశ ప్రతినిధులే సభ్యులు గనుండవలసిన నియమము గలదు. కాని, హిందూదేశమునకు అధినివేశపు హోదానిచ్చినటుల బలికి, నానారాష్ట్ర సంఘమునందొక స్థాన మిప్పింపబడెను. బ్రిటీషువారి ఓట్ల సంఖ్య బెరుగుట కిందు వలన వీలగుచున్నదగాని, వేరు లాభమీ దేశమునకు గలుగుటలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో నానారాష్ట్ర సంఘమునందలి స్థానమును, హిందూదేశము తన రాజకీయాందోళనము వలన గోల్పోవునని లండను టైముస్పత్రిక జేసిన బెదిరింపు సఫలమయినను, ఇయ్యది హిందూదేశాభ్యుదయమునకే అనుకూలముగ పరిణమింపగలదు. హిందూదేశము అర్హత గలిగినపుడే, ఇట్టి సంఘములందు ప్రవేశింపగలదు. ఈలోపుగ కలుగజోవు నష్ట మేముండదు.

కన్సర్వేటివుపక్ష పరిణామము

ఇంగ్లండులో కన్సర్వేటివు పక్షమునందు గలిగిన చీలిక ఇటీవల సమసిబోయినను, మరల బైకివచ్చు సూచనలు గనుపించుచున్నవి. బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారును, రాధురమూరు ప్రభువుగారును స్వేచ్ఛా వాణిజ్యసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించినను, దానినిగూర్చి తమపత్రికలలో విచారితమైన ఆందోళనము నలుపుచున్నారు. కన్సర్వేటివుపక్ష నాయకులగు బాల్టవినుగారు దీనిపట్ల మొదట ఉపేక్ష వహించినను, పిమ్మట దీనిని గుర్తింపవలసివచ్చెను.

సామ్రాజ్యపు వెలుపలి వస్తువులపై సుంకములను నిధింపవలయుననియు, సామ్రాజ్యము నందు మాత్రము స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము జరుగవలయుననియు, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు కోరుచున్నారు. ఇంగ్లండు అన్యదేశముపై ఆహారపదార్థముల కొరకాధారపడుటచే, ఆహార పదార్థములపై మాత్రము దిగుమతి సుంకములను విధింప గూడదను కట్టడి నివీధిపక్షముల వారి మధ్య చిరకాలము నుండి ప్రబలియుండెను. బీవరుబ్రూకుగారి సిద్ధాంతము ఇట్టి కట్టడిపగూడ నిరాకరించుచున్నది. ఇట్టి విషమస్థితినుండి తమపక్షమును తప్పించుటకు బాల్టవినుగారు రిదివరకొక యుపాయమును దెలిపిరి. ఆహార పదార్థ సుంకముల విషయమును రాబోవు ఎన్నికలలో నొక వివాదాంశముగ గావింపవలదనియు, ఎన్నికలుముగిసి కన్సర్వేటివు పక్షము విజయము గాంచుచో, పిమ్మట ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు రిఫరెండము నేర్పరచి, తదనుగుణముగ నడువవలయుననియు, బాల్టవినుగారు కోరగ, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు రిందు కంగీకరించినటుల ప్రకటించబడెను. కాని, మరల బాల్టవినుగారిపై స్వేచ్ఛా సామ్రాజ్య వాణిజ్యవాదులు దాడి వెడల దలచినటుల తెలియుచున్నది. అందుచే రిఫరెండము కన్సర్వేటివు పక్షసమావేశ మీ విషయమును నిర్ణయించుటకు జరుగును. ఏడు సంవత్సరములనుండియు కన్సర్వేటివు పక్ష సమావేశము జరిగి యుండలేదు. 1928 సంవత్సరమున జరిగిన సభలో బాల్టవినుగారిపై పూర్ణ విశ్వాస తీర్మాన సూచనాదింపబడెను. రిఫరెండము జరుగు సభలో బాల్టవినుగారిపై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును స్వేచ్ఛా సామ్రాజ్య వాణిజ్యవాదులు ప్రతిపాదించెదరు. బాల్టవినుగారు తమకు తగిన సహాయము జేయరనియు, స్వేచ్ఛా సామ్రాజ్య వాణిజ్యసిద్ధాంతము విషయమున బాల్టవినుగారు తగిన యత్నాహము జూపుటలేదనియు, రాబోవు ఎన్నికలలో దీనిని వివాదాంశముగ గావింపవలయుననియు, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు డెయిలీ మెయిలుపత్రికలో వ్రాసిరి. స్వేచ్ఛాసామ్రాజ్య వాణిజ్యవలంబులను రాబోవు ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నిలువజెట్టుటకు, బీవరుబ్రూకు ప్రభువుగారు ధనసహాయము గోరుచున్నారు. రిఫరెండంలో బాల్టవినుగారి నాయకత్వమునకు భంగము కలుగునో లేదో తెలియగలదు. బాల్టవినుగారిపట్ల విశ్వాసము జూపబడుచో, బీవరుబ్రూకు, రాధురమూరుప్రభువుగార్ల ఆర్థికములు పెనుకబట్టగలవు.

మాల్టా పరిస్థితులు

స్త్రికులెండుప్రభువుగారు ఇంగ్లండుకు వచ్చిన పిమ్మట, మాల్టాలో మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చెనని తెలిసెను. తాముమాత్రము రాజీనామా నీయమని, స్త్రికులెండుప్రభువుగారు నుడిపిరి. కాని, ఇతర మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చినపిమ్మట, ఎన్నికలు జరుగక తప్పవు. ఇంతకుపూర్వము ఎన్నికలు జరుగకుండ, మాల్టాగవర్నరుగారు ఆర్డినెన్సుమూలమున నిషేధించిరి. ఇకముందుగూడ ఎన్నికలు నిషేధింపబడుచో, పూర్ణ నిరంకుశపరిపాలనము జరుగవలసియుండును. పోపుగారికిని, మాల్టా పాలకులకును మధ్య గలిగిన తగాదామూలమున, ప్రజలకు నష్టము గలుగుచున్నది. బ్రిటీషువారు గావించిన ప్రక

దేశోద్ధారక విశ్వదాత కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కారాగృహవాసము
నేటికి 64 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

టనమునకు, పోపుగారు ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటించిరి. మాల్టాప్రజలు పలువురు రోమనుక్యాథలిక్కులగుటచే, మతవిషయములలో పోపుగారి ననుసరించినను, రాజకీయవిషయములలో స్వాతంత్ర్యముగోరుచు, స్వపరిపాలనము నభిలషించుచున్నారని తలంపవచ్చును. పోపుగారి విషయమై జోక్యము దీసికొనినను, ప్రయోజనముండదు. అందుచే పోపుగారిని పాలకులకును మధ్య ప్రబలుచున్న వివాదములలో, మాల్టాప్రజల స్వేచ్ఛకు భంగము కలుగుచుండుట శోచనీయము. ఇప్పుడు జనించిన ప్రశ్నలను, మాల్టాప్రజల పరిష్కారమునకే వదలవలయునని, లండను డెయిలీ న్యూస్పత్రిక చెలుపుచున్నది. టులగుచో, ఎన్నికలను జరుపుటకు ప్రజల కవకాశమిచ్చి, వారికి పరిపాలన స్వాతంత్ర్య మొసగుటయే కర్తవ్యమగును. స్త్రికులెండు ప్రభువుగారి నిమిత్తముగాని, పోపుగారి నిమిత్తముగాని, ప్రజల స్వేచ్ఛకు భంగము కలిగించుట పాడిగాజాలదు.

గుంటూరు : గాంధీటోపీల నిషేధము

గాంధీటోపీలను ధరించెడి వారి కమీద బాధింపబడరని, గుంటూరు కలెక్టరు గారి టీవల అభయమిచ్చుటచే, పరిస్థితులు చక్కబడునని తలచి యుంటిమి. కాని వెంటనే గాంధీటోపీలను గుంటూరునందును పరిసరములయందెందు రెండు నెలలవరకు ధరింపగూడదను ఉత్తరవుజేయుట, ఎట్టి వారి కయినను ఆశ్చర్యము గలిగింపక మానదు. షోలాపూరులో గాంధీటోపీలు నిషేధింపబడెనను వార్త అసత్యమని, ఇండియా మంత్రిగారు కామన్సు సభలో నిటీవల బలికియుండిరి. షోలాపూరులో మార్షలు లా అమలులో నుండెను. కాని, గాంధీటోపీలు శాంతముగ నున్న గుంటూరునందు బహిరంగముగ నిషేధింపబడినవి. ఆంధ్రదేశమునందు పలుతావుల గాంధీటోపీలధారణము నిషిద్ధ మగుచున్నటుల వార్త లరుచెంచుచున్నవి. ఇకముందు కద్దరుధారణము గూడ నిషిద్ధమయిన గావచ్చును. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల కీతిరున భంగము కలుగుటవలన, లా-ఆర్డరుల రక్షణ మనునది పరిహాసపాత్ర మగుచున్నది. ఇంకను ఎట్టి నిర్బంధములు బయలుదేరునో జెప్ప వీలులే కున్నది.

లా పరీక్షాఫలితములు

లా పరీక్షలలో నీ సంవత్సరము నూటికి ఇరువది మంది మాత్రమే జయముగాంచిరి. పలువురు విద్యార్థులు తప్పింపబడినందుకు అసమ్మతి జూపుటకై మున్నటిదిన మినగరమున జరిగినసభ కధ్యక్షత వహించి, సర్ పాత్రోగారు చక్కని ప్రసంగము గావించిరి. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములో నూటికి ఎనుబదిమంది జయముగాంచుచుండ, డెన్మార్కులో

నిట్టి కారిత్యముజూపనేల నని, పాత్రోగారు ప్రశ్నించిరి. బి.యల్. పరీక్ష అంత్యపరీక్షయగుటచే, ఇయ్యది నామ మాత్రముగ నుండవలయునుగాని, యితమందిని తప్పించుటను సాధనముగ నుండగూడ దనియు, లాయ ర్ల ధికమగుచున్నారని విశ్వవిద్యాలయము వారు దలచుచో, లా తరగతులలో జేర్చికొను నపుడే జాగరూకతతో మెలగి, నిర్ణీతమున సంఖ్యను జేర్చికొనవలయుననియు, సర్ పాత్రోగారు సూచించిరి. వీరి ప్ర సంగమున కనుగుణముగ తీర్మానము గావింపబడెను. ప్యాసు గావలసిన వారిసంఖ్యను పెంచవలయునని యు, ఈ సంగతిని అధికారులకు నివేదించుటకు రాయబారము వెడలవలయుననియు, తీర్మానింప బడెను. సర్ పాత్రోగారు రాయబారమును నడుపుట కంగీకరించిరి. వీరి విన్నపములకు ఫల మేమనో చూడవలయును. మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయము పరీక్షా కారిత్యమునకు పేర్కొంది నది. తన వైఖరి నీ విశ్వ విద్యాలయము విడనాడు పని దోచదు.

సర్ సామ్యుయల్ గారి ఉపదేశము

బ్రిటీషు లిబరలుజ్డ్ ప్రముఖులగు సర్ హార్ బర్టు సామ్యుయల్ గారు బర్మింగ్ హాం లో ముచ్చటించుచు, రాండుటేబిలు సమావేశము జరుగువరకు, సైమనుకమిషను రిపోర్టును విమర్శింప వలదని, స్వప్రకటమువారిని వేడుకొనిరి. దీని యర్థ మేమి? ఏ తీరునసయినను సైమనుకమిషను రిపోర్టు సూచనలు సఫలమగుటల జేయవలయు నని యేగద వీరితలంపు. గ్రే ప్రభువుగారుగూడ ఇటు లనే నుడివియుండిరి. వివిధప్రకటములవారును సైమను కమిషను రిపోర్టును బలపరువలయునని జేసికొను చున్న కట్టడిజూచిన, వీరిలో నెవరికిని హిందూదేశ మునకు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మొనగడి యాహ లేదని విదితమగుచున్నది.

కెనియా యూరపియనుల వైఖరి

బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారిటీవల ప్రచురించిన నిర్ణయము, భారతీయాశయముల నెటుల సఫలపరుప లేదో తెలిపియుంటిమి. ఇట్టి నిర్ణయమునుగూడ కెనియా తెల్లవార లధిక్షేపించుచున్నారు. సామాన్య నియోజకవర్గమును ఆదర్శముగ నిరూపించుట యయినను వీరికి రుచింపలేదు. తమ కీ నిర్ణయము లంగీకార యోగ్యముకాదని యూరపియను ప్రతినిధులు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వ నిర్ణయము, శ్వేతజాతుల సాభాగ్యమునకు పూర్తిగ ప్రతిబంధక మని, సూచింపబడెను. శ్వేతజాతుల కేవలము సౌకర్యములు ప్రసాదింపబడినను, కెనియా యూర పియను తెలుల గగ్గోలుబెట్టెదరో, వారి తీర్మాన ములబట్టి గ్రహింపవచ్చును.

శాసనసభా యభ్యర్థిత్యము

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 20:—తిరుచినాపల్లిజిల్లా భార్య వకడెల్లల సంఘమువారి యాజుశ్యమున రాబోవు ఎన్నికల లో చే న్న పురి కా సనసభకు యభ్యర్థిగా నిలుచుటకు డిండిగల్ స్వామివదలగు ఎస్. పళనిస్వామి ఉడయార్ గారు నిశ్చయించియున్నారు. (ప్రీ. తె.)

బొంబాయి యూరోపియన్ వర్తక సంఘమువారు

చిమన్లాల్ నెటల్వాడ్ గారి నూపన సంగీకరించుట

శ్రీయుత హుస్సేన్ బాయి లాల్జీ గారికిని అబెర్ క్రోంబీగారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

బొంబాయి, జూన్ 21:—బొంబాయి యూరపియన్ వర్తక సంఘముల ఆశయములపట్ల గల అభిప్రాయములను గూర్చి భారతీయ వర్తకసంఘస్వత్తు లగు శ్రీయుత హుస్సేన్ బాయి లాల్జీ గారికిని బొంబాయి చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ అధ్యక్షులగు అబెర్ క్రోంబీగారికిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవి. బొంబాయిలో భారతీయ వర్తకలకును యూరోపియన్ వర్త కలకును నడుమ భిన్నాభిప్రాయములు చాల పెరిగిపోవుచుండుటనుగూర్చి శ్రీయుత లాల్జీ అబెర్ క్రోంబీ గారికి యొక పుత్త రము వ్రాసిరి.

ప్రస్తుతసమస్యను పరిష్కరించు విషయమున ప్రభు త్వమువారసలంబించుచున్న పద్ధతులపట్ల భారతీయ వర్తకలకు తీవ్రమైన ప్రతికూలాభిప్రాయము కలదు. ఈసందర్భమున ప్రభు త్వమువారి విధానమునుగూర్చి బొంబాయి చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ వారును బొంబాయి యూరోపియన్ సంఘమువారు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేయవలయునని కోరుచున్నావని లాల్జీ గారు వ్రాసిరి.

అబెర్ క్రోంబీగారు భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతిని తెలియజేయుచు నిటుల ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

సాధ్యమైనంత క్రమముగా డొమినియన్ షిప్లనుకు పరి యైన బాధ్యతాయుక్త ప్రభుత్వమును పొందవలయునను భార తీయుల ఆశయము హేతుబద్ధమైనది, దానిపట్ల బొంబాయి చేంబర్ ఆఫ్ కామర్సువారికి సానుభూతికలదు. ఈ సానుభూతి యిప్పుడేవిధమనను మాకిపోలేదు. మా సంఘమువారును, బొంబాయి యూరోపియన్ ఎస్సోసియేషన్ వారునుగూడ ప్రస్తుతసమస్యను పరిష్కరించుటకు రెండు పక్షములవారును సమాధానపూర్వకమైనవిధానము నవలంబింపవలసి యుండునని నమ్ముచున్నాము. ఈ నడుమ సర్ చిమన్లాల్ నెటల్వాడ్, సర్ కవన్టీ జహంగీరుగార్లు గావించిన ప్రకటననామోదించుచు, శాసనతీర్మానమును కాంగ్రెసువారు విడిచిపెట్టవలయునని యు దానితో బాటుగనే దౌర్జన్యము నపాల్గొనని రాజకీయ వైదిల సందరిని ప్రభుత్వము వారు విడిచిపెట్టవలయుననియు కోరుచున్నాము. తాత్కాలిక మైన కొన్ని కట్టబాట్లతో స్వపరిపాలనము ననుభవించు చున్న డొమినియన్ ప్రతిపత్తిని తీయరుచేయుటయే రాండు టేబిలు సమావేశముయొక్క మఖ్యోద్దేశమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించవలెననుకూడ వారు కోరుచున్నాము. బొంబాయిలో తామును ఇతరసంఘములవారును చాలమైత్రిని కలిగియున్నందు లకు యూరోపియన్ సంఘమువారు గర్వపడుచున్నార. ఈ అన్యోన్యము నిరాలంకముగా నభివృద్ధి జేందవలయుననియే వారి యభిప్రాయము. ఈ యభిప్రాయమునకు భంగము గలిగించు సంఘములను దురభిప్రాయములను తొలగింపవలయునని యే వారు కోరుచున్నారని అని అబెర్ క్రోంబీగారు వ్రాసిరి. (ఆ. తె.)

‘స్వరాజ్యము ననుభవింపుము’

డక్కా వర్తకసంఘము ప్రభుత్వోద్వేగుని జవాబు

అధికారవిచారణ సంఘమువారి సమక్షమున నొసంగబడిన సాక్ష్యము

డక్కా, జూన్ 21:— శ్రీకానయనద్ద అధికారవిచారణ సంఘమువారి యెదుట గుహస్థాయుకడు సాక్ష్యమునొసంగుచు, మేసెల 26 వ తారీఖు నాడొక హిందవురి శేషమును శ్రీ కానయనకు గొనిపోవుచుండగా శేషము ననుసరించుచుండెనవారి ని మహమ్మదీయు లెదుర్కొని, వారిలో నొకరిని చంపిరినియు చెప్పుట తగినవారు బూరింగంజాలో దుమికి తమ ప్రాణములను గాపాడుకొనిరినియునుడిచెను. శేష మచట పదలివేయబడి, యచట నే ద్రుళిపోయెను. ఇది జరిగినపిమ్మట గూడ, శ్రీకానయనాజిక నద్ద పోలీసు కాపలా పెట్టబడియుండలేదు. కావున, హిందువులు శేషములను తమగృహావరణములోనే దహనము జేయవలసివచ్చెను.

అఖిల బంధుసహా సాక్ష్యమొసంగుచు, తన గుడ్డలనుకా గములను మహమ్మదీయులు దోచుకొని, పిమ్మట దానిని తగు లబ్ధిరనియు, యిది జరిగిన తరువాత యీ ప్రాంతమునకు వచ్చి న యుద్వేగస్థులను సమీపములోనే తిరుగుచున్న దుంగీడం ప్రసరే ప్రస్తుతే యవలసి నదని తా న గించగా, వారిలో నొకడు ‘స్వరాజ్యము ననుభవించుము’ అని నుడివెసనియు బల్కినను. (ప్రీ. తె.)

శ్రీల సన్నాహము

అహమదాబాదులో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

శ్రీలు పికెటింగు మండలిని, ప్రచారకమండలిని యేర్పాటుచేయుట

అహమదాబాదు, జూన్ 21:—అహమదాబాదులో పికెటింగు అర్జినెన్సు అమలులోనికి రాకపూర్వము నీచుగుడ్డల దుకాణములవద్ద పికెటింగుచేయుచుండిన శ్రీలు యిత్తుకు పికెటింగు మండలి, ప్రాపగాండా మండలి అను రెండు సంఘముల జేర్పరచిరి. పికెటింగుమండలివారు విదేశవస్త్రముల నింకను అమ్ముచున్న దుకాణములవద్దనుకూడ పికెటింగు చేసెదరు. ప్రాపగాండామండలివారు ప్రతిపక్షిలోను స్పిన్నింగు సెంటరులను యేర్పరచెదరు. నూలు వడికెడువారి జనాభాను తీసెదరు. స్పిన్నింగు పోటీ పరీక్షలు మున్నగువాని జేర్పరచెదరు. (ఆ. తె.)

ధిల్లీలో శ్రీ సంఘములు

నీచుగుడ్డలను కట్టుచున్న శ్రీల జనాభాను తీయదలచుట

ధిల్లీ, జూన్ 21:—

ధిల్లీ, నగరమున ప్రతిపేట (మొహల్లా) లోను అయిదు గురు శ్రీలుగల ఉపసంఘము జేర్పరచిరి. ఆ పేటలోని శ్రీలు లో యెందరు నీచుగుడ్డలను కట్టుచున్నదియును యీ సంఘము వారు జనాభా తయారుచేసెదరు. నీచుగుడ్డలను కట్టినవారిని దేవాలయములలోనికిని యనునానది స్నానముల ఘట్టముల కడకునుగూడ రానియకుండ చేయుటకు శ్రీలు అన్ని దేవాలయ ములవద్దను అన్ని రేవులవద్దనుగూడ పికెటింగు చేయుచున్నార. (ప్రీ. తె.)

కలకత్తాలో శ్రీలసభ

శ్రీలు ఊరేగింపు జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 21:—శ్రీమతులు ఊర్జితాదేవి, మో హినీదేవి, విమలప్రతిపాదేవి, ఇందుమతీదేవి, శోభిత్యురూ దేవిగార్లును మరి పెక్కుమంది శ్రీలును నేడు 144 ను ధిక్కరించి బడాబజారునుండి ఊరేగింపుతో బయలుదేరిరి. కాలేజీ స్టేషన్లలో సభ జరుగనుగాన ఆ సభకు అందరను రావలెనని వారు యువకులను యువతులను ఆహ్వానించుచు కాలేజీ స్టేషన్లకు వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. (ప్రీ. తె.)

కలకత్తాలో నారి సత్యాగ్రహ సంఘమువారి యూరేగింపు

కలకత్తా, జూన్ 21:—ఈ సంఘమునకు చేరిన 80 మంది శ్రీలు నేడు గొప్ప ఊరేగింపును జరిపిరి. బడాబజారు మున్నగువిధులలో బహిష్కరణకరప్రతులను పంచిపెట్టిరి. పోలీసువారుగూడ వారిని గమనించుచుండిరి. (ప్రీ. తె.)

దేశబంధు దినమున శ్రీలును పురుషులును ఊరేగింపులను జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 21:—రేపు దేశబంధు దినమునకుచే కలకత్తాలో ఒక పూరేగింపు కాలేజీ స్టేషన్లనుండి బయలుదేరి దేశబంధు పార్కుకు వెళ్లును. మరియొక పూరేగింపు హరిషు పార్కువద్దనుండి బయలుదేరి మారతోలా శ్రీకానయనకు కల్గెను. (ప్రీ. తె.)

కలకత్తాలో నేడు దేశబంధు దినోత్సవమును జరుపుట

కలకత్తా, జూన్ 22:—నేడు దేశబంధు చిత్రరంజన దాసుగారి ప్రత్యాబ్ధికదినమునకుచే చాలమంది శ్రీలును పురుషులునుగల ఒక గొప్పయూరేగింపు కాళీపుట్టునుండలి కాళి కాదేవి దేవాలయమువద్దనుండి నేడు మధ్యాహ్నము బయలుదేరి దక్షిణభాగమున చాలవిధుల వెంట తిరిగి మారతోలా శ్రీకా నయను చేరెను. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. వారటనుండి మరల వచ్చునపుడు కాళీపుట్టునును కొలదిమారమున పోలీసు వారు నిరోధించిరి. ఊరేగింపులో నొకరికి నుడిచేలిమిద లాటి చెబ్బుతిగినది. పోలీసువారు బాతీయతాకమును లాగినేరిరి.

మరియొక ఊరేగింపు

కలకత్తా సత్యాగ్రహసంఘ కార్యాలయమునందలి వలం టీరులు శ్రీలును పురుషులును నేడు సాయంకాలము అటనుండి గొప్ప యూరేగింపుతో బయలుదేరి దేశబంధుపార్కు కడకు వెళ్లిరి. అచట బహిరంగసభ జరిగినది. పోలీసువారుగూడ వెంట నడచిరి. (ఆ. తె.)

న్యాయవాదులకు హెచ్చరిక

కోర్టులకు వెళ్లుట మానినచో
వారిపై చర్యదీసికొనబడును

ఆంధ్రప్రదేశ్, జూన్ 19:—రాజకీయములకు కారణముల కొరకై న్యాయస్థానములకు వెళ్లుట మానరాదని న్యాయవాదులకు అలహాబాద్ హైకోర్టు వారెచ్చరించినట్లు. ఇకముందు న్యాయవాదులు కోర్టుకు వెళ్లుట మానినచో, తమ కక్ష దారులతో తాము గావించియున్న యొడంబడికను మీరి, వృత్తి ధర్మమునకు వ్యతిరేకముగా సంబంధించినట్లైతే వారిపై చర్య దీసికొనబడునని డిలీవరబడి యున్నది.

తమ కేసులలో వాదించుటకు న్యాయవాదులు హాజరు కానిచో, నా సంగతిని వెంటనే తమకు తెలుపవలయునని హైకోర్టువారు తమ యధికారమునకు లోబడియున్న న్యాయాధికారులకు కోరియున్నారు. (ప్రీ. ప్రె.)

వార్తాపత్రిక అమ్మిన వాలంటీరు అరెస్టుచేయబడెను

బీహారు సత్యాగ్రహసమాచార అను పత్రిక
విక్రయించుచుండెను

పాట్నా, జూన్ 19:—బీహారు సత్యాగ్రహసమాచార అను పత్రిక గయలో నొక కాంగ్రెసు వాలంటీరు అమ్ముచుండెను. అతడు వెంటనే అరెస్టుచేయబడెను. గయలో అపత్రికను తిరిగి అమ్మును అని 12 తమూలములకముగా ప్రకటన చేయించి విడుదలచేసిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

లాహూరులో మద్యశాలల పి కే టింగు

175 అరెస్టులు

లాహూరు, జూన్ 22:—మద్యశాలల పి కే టింగును కాంగ్రెసువారు మరింత తీవ్రము గావించినారు. ఈ మధ్యాహ్నం పురమునందలి అన్ని మద్యశాలలను, సివిల్ లైసులవానితో సహా, పి కే టింగు చేయబడెను. దీనికి ఫలితముగా 25 మంది అరెస్టుయిరి. సివిల్ లైసులలో పి కే టింగుచేయుట కిదియే ప్రప్రథమ మగుటచే, గుంపులు విశేషముగా చేరి తిలకించుచుండిరి. పి కే టింగునకై లాహూరులో ఇప్పటికి అరెస్టుల శిఖర మొత్తము 175. (అ. ప్రె.)

సత్తీన్ సేనుగారి విడుదల

తిరిగి ఇంకొక నేరము ఆరోపించబడెను

డాబ్బలింగు, జూన్ 18:—ఈనెల 17 తేదీ ఉదయము డాబ్బలింగు జైలునుండి విడుదలచేయబడిరి కాని వేలీముద్దర యివ్వకుండున వి. పి. సి. 186 సెక్షను ప్రకారము నేరముకట్టి ఆరోపించబడెను. జూన్ 30 తేదీనరకు వాయిదా వేయబడెను రు 500 జామీనుమీద విడుదల చేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

సారాయి గంజాయి దుకాణములు దహనమయ్యెను

కంది, జూన్ 18:—ఇచటనున్న గంజాయిదుకాణములు, సారాయిదుకాణములు దహనమయ్యెను. భస్మమయ్యెను. (ప్రీ. ప్రె.)

మిరట్ జిల్లా మహమ్మదీయులు

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును కోరుట

మిరట్, జూన్ 20:—భాక్ బహమార్ హాజీవా హిరుదీన్ గారి యధ్యక్షతన సమావేశమయిన మిరట్ జిల్లా మహమ్మదీయ సమీక్షకమువారి కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు రాష్ట్రీయ ముస్లిమ్ సమావేశములో గావించబడిన తీర్మానముల యొడల తమకుగల యామోదమును మరల నొకతూరి ప్రకటించిరి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసంగి మహమ్మదీయులను తగినంత పరిక్షణకు సమమాన్యపట్టి రాజ్యాంగ ప్రజాభివృద్ధి కే తా మంగీకరింతుమనియు, ప్రస్తుతము మహమ్మదీయులనుభవించు హక్కులయిననూ ముందుగా వారికి లభింపవలయుననియు రాష్ట్రీయ సమావేశమువారు తీర్మానించి యుండిరి. వర్తకమును రక్షించుటకును, కాననోల్లంఘనోన్మయమును ప్రతిఘటించుటకును, మహమ్మదీయులకు రాజకీయపరిస్థితులను దెలియజెప్పుటకును సుపసంఘముకట్టి నియమింపబడెను.

న్యాయశాస్త్ర పరీక్షాఫలితముల యెడల ఆసంతృప్తి

విశ్వవిద్యాలయ వైఖరిని ఖండించుట

వైసుభాస్వలరువద్దకు రాయబారము

మద గాను, జూన్ 20:—ఇటీవల జరిగిన న్యాయశాస్త్ర పరీక్షాఫలితము నీరాష్ట్రమున ప్రజలలోను విద్యార్థులలోను చాల తీవ్రముగా ఆసంతృప్తిని కలిగించెను. గత కే నీ వారము పా యం త్ర ము. “స ర్వే ట్లు ఆఫ్ ఇండియా, భవనములయందు జరిగినసభకు అధ్యక్షత వహించుచు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు గావించిన విమర్శనయు అన్ని గావించబడిన తీర్మానములును, సదరు ఆసంతృప్తిని కొంతవరకు వెల్లడించుచున్నవి. గత పరీక్షాఫలితముల తీవ్రముగ నిరసించి, వానిని సమరింపవలెనని గోరుటకుగాను వైసుభాస్వలరువద్ద కొకరాయబారము సంపుట తీర్మానించిరి.

“వి. ఎల్. పరీక్ష, న్యాయశాస్త్ర బోధనలో తుది పరీక్ష. ఇది నా మూత్రముగ నే ఏర్పరు ప బడెను గాని, విద్యార్థులు వైకి పోకుండు అలా చియుండుట కేరవడిన కఠినపరీక్షగాదు. ప్రవేశపరీక్షయగు ఎఫ్. ఎల్. పరీక్ష కఠినమైనది. అందు తీర్పులైనపిదప వి. ఎల్. విద్య నభ్యసించిన ప్రతివారికిని దీగ్రీనియధావిధముగ నొసగవలెను. అంగ్ల దేశమునందును, ఇతర దేశములయందునుగూడ తుది పరీక్షలు నామమాత్రములగు నే పరీక్షణింపబడెను. గాని, కఠిన పరీక్షలుగ భావింపబడుటలేదు. కాని, ఈ రాష్ట్రమునమాత్ర ములుగాక, విద్యార్థుల నణచివేయుటకొక యంత్రముగ నీ వి. ఎల్. పరీక్షల నుపయోగించుట విచారకరము.

ఈ సంవత్సరము వి. ఎల్. పరీక్షలలో నుమారు నూటికి 20 మందిమాత్రమే ఉత్తీర్ణులైన వినినపుడు, పిదుగుపడిట్లయ్యెను. వి. ఎల్. కంటెను కఠినమగు ఎఫ్. ఎల్. పరీక్షయందు తీర్ణులైన విద్యార్థులలో నూటికి 80 మంది, వ్యర్థులని చెప్పు నెడల, విశ్వసింపబడు చాలకష్టము. అంతియగాక, మూడువత్సరములకు పూర్వమువరకును నూటికి 70, 80 మంది చొక్క నీ పరీక్షయందు తీర్ణులగుచుండిరి. గతమునువత్సరములలోను క్రమము గానీ సంఖ్య 20 వరకు తగ్గెను. అనగా ఈ మూడు వత్సరములలోను, విద్యార్థుల బుద్ధి విశేషమింత తగ్గిరితముగ తగ్గి పోయెనని ప రీ క్ష య ల న గ ల రా? ఇది యిటులుండగా, అల హా బా దు విశ్వవిద్యాలయమున వి. ఎల్. పరీక్షయందు నూటికి 80 వంతులు తీర్ణులగుచుండిరి. అఖిలభారత పోటీపరీక్షలయందు దగ్గస్థానము లహించుచున్న మదరాసీయులు, అలహాబాదు వారికిపై ధీకత్తిలో నాల్గవ ట్లు తక్కువ యని యెవరైన చెప్పగలరా?

న్యాయవాద వృత్తిలోనికి క్రొత్తవారధికముగ వచ్చునె డల పోటీ అధికమగునని పరీక్షకులు భయపడునెడల, పరీక్షలను పూర్తిగా నెత్తివేయవలెనుగాని, ఈవిధముగ యుపకల కత్తు కలు గోయరాదు.

తీర్మానము

పిమ్మట ఫాసిలుగా రీక్రింది తీర్మానము నుపపాదించి:— ఇటీవల జరిగిన న్యాయశాస్త్ర పరీక్షాఫలితములయెడల నీసభ వారు ఆసంతృప్తిని డెలుపుచు ప్రభుత్వమువారును విశ్వవిద్యాలయమువారును పరీక్షలయందు చాల అన్యాయముగ పద్ధతుల నవలంబించి న్యాయశాస్త్రాధ్యసనమును నిరసించ నెత్తించుట నీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

పాస్ లీ, శాస్త్రీ, రామకృష్ణదాసు గారు తీర్మానము బలపరచిన పిమ్మట సంగీకరింపబడెను.

“ఎఫ్. ఎల్” పరీక్షలు

“ఎఫ్. ఎల్ పరీక్షయందు కష్టజాలకపోయిన విద్యార్థులనుగూడ వి. ఎల్. తరగతియందు విద్యనభ్యసించుట కను మతి నొసంగవలెనని ఈ సభవారు లాభాలేజికాన్సిలువారిని గోరుచున్నారు. అని డాక్టరు సతేజ్ మొదలియారుగారు ప్రతిపాదించగా సంగీకరింపబడెను.

రాయబారము

“గత వి. ఎల్. పరీక్షాఫలితముల సమరించి ఉత్తీర్ణులగు మరి సంఖ్యను హెచ్చించుటకు తగుచర్య దీసుకొనవలెనని సెంటి కేటును గోరుటకును, ఈవిషయమును సురించి “వైసు భాస్వలరుగారికి దగ్గించి మాటలాడుటకుగాను. సర్. ఎ. పి. పాత్రో గారి నాయకత్వముక్రింద నొక రాయబారము సంపుట కీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు” అను తీర్మానము గూడ సభ వారిచే అంగీకరింపబడెను.

ముద్రణాశాసనము

ధరావతు కోరబడినది

దివాన్ ప్రూరు, జూన్ 18:—నేనుప్రెస్ కోరకు రు 500 లు విచిత్రప్రెస్ కోరకు రు 1,000 లును ధరావతు కోరబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

పండిత జనహరిలాలు నెహ్రూగారు

చెరసాలలో ప్రత్యేక సౌకర్యముల సన్నిధిని
తిరస్కరించుట

మోతీలాలుగారు తెలిపిన విషయములు

కాంగ్రెసువారి పద్ధతిని (పోలిసి) గూర్చిన రహస్యముల ను నేను పత్రికా విలేఖరులకేగాక విశ్రులకు సైతము తెలుప జాలను. పత్రికా విలేఖరులు ప్రధానముగ కడకు పోయినప్రభు విధానము నందలి రహస్యములను తెలుపగోరినచో నతడు తెలుపునా అని మోతీలాలుగారు నడిచిరి.

నా విశ్రులపద్ధతుండి సైతము నాకు తెలివారైలు వచ్చుట లేదు. దావాలకు సంబంధించిన తండ్రినాల్లలగుడ చాల ఆలస్యముగానే యిచ్చుచున్నారు. కాశ్య సంఘసభను జరుప వలసి వచ్చినపుడు సభ్యుల నావ్యసించుటకు నేను కలకత్తా డిల్లీ అహమదాబాదు మున్నగు స్థలములకును నుతముల ద్వారావర్తమానులను పంపుచున్నాను. తండ్రినాల్లలనుపంపిన చో వారికి అందజేయుగని నే నెరుగుదును.

(ఏ)క్లాసు జనహరిలాలుకొయ్యబడినను దొతతనమువారు కఠిన చర్యలను లాటివిధానమును నిరసించుట కతడు ప్రత్యేక సౌకర్యముల సన్నిధిని గూడ తిరస్కరించెను. అంతకు పూర్వము మేము యింటివద్దనుండి పండ్లను పంపుచుంటిమిగాని యీలాటి విధానమును కూర్చి అతనికి తెలిసిన పిమ్మట పండ్లనుగూడ పంపవలదనెను. జనహరిలాలుకు ఒక హిందీవారపత్రికను తప్ప మరేపత్రికను గూడ నిచ్చుటలేదు. అపత్రికలో వార్తలేయు నుండవు. అంగ్లోయిండియను పత్రికలను గూడ నతనికిచ్చుట లేదు. అతనికి కొన్ని పుస్తకముల నిచ్చుచున్నాను. తనస్వంత బట్టలను కట్టుకొనుటకు అనుమతి నిచ్చిరి. అతని భార్య, తల్లి నేను మాముగ్గురిలో యెవరో యెవరు 15 రోజుల కొక సారి అతనిని చూడవచ్చునుగాని మరెవ్వరును చూడగూడదని ఆదేశాలు తెలిపిరి.” అని మోతీలాలుగారు యూనె 19 వ తేదీని బొంబాయిలో తెలిపిరి. (బొం. క్రా.)

శ్రీయుత ఆచార్య కృపాలిసీగారికి యేకాంతవాసము

పెద్ద పుద్యోగులకు సలాము జేయనందులకు
చెరసాలలో శిక్ష

శ్రీ యుత కృపాలిసీగారు కాన్పూరు చెరసాలలో శిక్ష ననుభవించుచున్నారు. కృపాలిసీగారు యీ చెరసాలకు వచ్చిన నాడే ఆయనకును పుద్యోగులకును వివాదము తలపింపినది. పెద్ద యుద్యోగులకు సలాము చేయుటకును పరేషు లోనికి వచ్చుటకును కృపాలిసీగారు నిరాకరించిరి. అందువలన ఆయనను యేకాంతవాసమున (సోలీటరీ సెలు) నుంచిరి. దానిలో దోమలు మెండుగా నున్నవి. రాత్రులలో వుక్క విక్కుటముగా నుండును. అందువలన రాత్రులలో నిద్రపట్టుటయె లేదు. ఈరీతిగా మూడు రోజులు జరుగునరీ నాల్గవనాడు జ్వరము వచ్చినది. అయిదవనాడు ఆయనను రాజకీయ ఖైదీలవారుకు చూపిరి. ఇటువై సవసారాలో పరుండుటకు అనుమతి నిచ్చెదగా. అని నాట్రో జయిలచెప్పెను. అని కృపాలిసీగారి మే నల్లుడు ప్రాసెను. (బొం. క్రా.)

సారాదుకాణదారు క్షమాపణ

కాంగ్రెసు కమిటీకి రాట్నములు దానము
చేసెను

మాంగేరు, జూన్ 19:—బీరుభిగా సారాదుకాణమువద్ద నలంట్టిర్లు పిక్చెటింగు చేసిరి. నుంటిరులపై దుకాణదారు కేసు చేసెను. కాక మరునాడు బహిరంగసభలో సదరు దుకాణదారు తాను చేసిన కనికి క్షమాపణ చెప్పుకొనెను. నేర పరిహారముగ రి రాట్నములను కాంగ్రెసు కమిటీవారికి దానము చేసెను. (ప్రీ. ప్రె.)

తలపాగాయొక్క యువయోగము

ఫజీల్గా, జూన్ 21:—తలపాగా గుడ్డు సాధనముగా గాని యభియోగ మొకదానిలో విచారించబడుచున్నవారిరువురు పోలీసులకవలోనుంచి స్పించుకొని వెళ్లిరి. అహ్మద్ మాలో రీ, ఫజీల్గా తలపాగ ఫీసులలో బందిపోటులు గానిందిరని చిరాకునైననతడును పోలీసులకు నిర్బంధింపబడి యుండిరి. 16వ తేదీనా రాత్రి పీట తొంగుబాటునికిటికి రిలవాన్లడ్లకు తగిలి యాములకముగా తప్పించుకొనిరి నుడువబడుచున్నది. లా కెవెన్లడ్ల కొనలాయుండిన పోలీసు జవాను తాత్రోలికముగా నుద్యోగము నుండి తొలగింపబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

తూర్పు ఆఫ్రికా

ప్రభుత్వ ప్రకటనలు

యూరపియను అనధికారుల నిరాకరించుట

(రూటరు)

నెయిరోబీ, జూన్ 21:—కన్యా తంగనీయకా ప్రాంతముల వారందరూ యూరపియను అనధికార పభ్యులందరును సమావేశమై తూర్పు ఆఫ్రికా ప్రభుత్వ ప్రకటనమును చర్చించి అందరివరకును అదరణీయము కావనిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా నెట్లకులకు అంగీకారము గావనిరి. కాసనసభలో అనధికార పభ్యులు సంఖ్య విస్తారముగనున్న శీ అంగీకరించెదమంటిమి. దానినిపుడు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. దేశీయులగుర్చి అవలంబించు విధానముగూడ ఆశ్చర్యమును నిలిపి. హైకమిషనరు, డెడరలు కవున్సిలు అధికారులగుూడ వీరు సమ్మతించలేదు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో శ్వేతముఖుల నెట్లెంటు ప్రధానమైన మునకు ప్రభుత్వ ప్రకటనను విరుద్ధముగ నున్నవని సభలో నిర్ణయము చేసిరి.

ఈ జి. పు

ఈజిప్టు మంత్రివర్గమువారు ప్రస్తుత పార్లమెంటు సమావేశము నెత్తివేయుటకు నిశ్చయించిరి తెలియుచున్నది.

కార్మిక ప్రభుత్వము

లిబరల్స్ వైఖరి

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 21:—లిబరల్ గవర్నమెంట్ కార్మిక ప్రభుత్వముపట్ల లిబరల్స్ వైఖరిని వెలుపుచు సర్ హెర్బర్ట్ కాస్ట్యూలుగారిట్లు ప్రస్తావించిరి ఇండియాలో పరిస్థితులు తీవ్రముగనుండుటచే ఏపక్షమువారును ఒండాలుతో కలహించరాదు. కాంచుటేబిలుసభ యగువరకు వైమను కమిషను నిశ్చయముగూర్చి పార్లమెంటు సభ్యులు విమర్శించరాదు.

సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారము

బాల్టియనుగారి వైఖరి

(వైల్డెన్)

టర్స్, జూన్ 21:—బాల్టియనుగారు సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛా వ్యాపారమును గూర్చి వహించు వైఖరినిగూర్చి ఆలోచించుటకు కన్సర్వేటివు పక్షము సమావేశమగుచున్నది. ఇది వచ్చే మంగళవారము జరుగును. 7 సంవత్సరములనుండి కన్సర్వేటివు పక్షము వారు సమావేశము కా లేదు. ఆ హోర ప వార్తముల వై పన్నును విధించు విషయముగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనవలెనని బాల్టియనుగారు ఒప్పుకొనిరి. రాబోవు ఎన్నిక కార్యక్రమమున తాను ఆహారపదార్థముల మీద పన్నును విధించువిషయమునే తలచెట్లనని పంకూరనుచుండెను. సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారులు దీనిపట్ల ఆత్మహతములు జూపలేదు. సామ్రాజ్య స్వేచ్ఛావ్యాపారులకు కన్సర్వేటివులనుండి ఎట్టిసహాయమును ఆపేక్షించవలరని వీవరబ్రూక్ ప్రభువు డెయిలీమెయిలుకృతిలో వ్రాసెను. సామ్రాజ్యస్వేచ్ఛావ్యాపారులకు బలపరచునట్లు ఆధ్వర్యము నిలబెట్టుటకు కన్సర్వేటివు లందరును చుదాల నియమలెననిరి.

మోటారుపడవ మునుగుట

16 గురు మునిగి పోవుట

(రూటరు)

సోర్ట్ హర్బీ న్యూగినియా, జూన్ 21:—భయంకరమును రుపాను వీరుటచే పాపా మేజిస్ట్రేటు జైలుగారును అతని నలభిరే పిల్లలను 11 గురు దేశీయులును మోటారు పడవ లుక్రిందు లగుచే మునిగిపోయిరి. 12 గురు దేశీయులు, జైలుగారి భార్య గట్టుకుచేరిరి.

మాల్టా మంత్రివర్గము

రాజీనామానిచ్చుట

(వైల్డెన్)

టర్స్, జూన్ 21:—మాల్టా మంత్రివర్గము రాజీనామానిచ్చినది. యమై తాను వ్యాఖ్య చేయు నది తేదని మాల్టా ప్రధానా మాత్యుడు చెలి తెను. తాను రాజీనామా నీయదలంచ లేదనెను. రాజీనామాను ఇచ్చిన మంత్రులు తనకు తెలియకుండ తేవీర నెను. ఆర్థి నెన్నచే ఎన్నిక లాగిపోయెను. స్పీకరుడు ప్రభుత్వమును క్యాబినెట్టులు పీటు చేయరాదని మాల్టా ఆస్పిరిషువు, గోవావిషువు శ్రీముఖముల సంపుటచే రాజ్యాంగవిధానమును తాత్కాలికముగ ఆపుచేసిరి. మాల్టాగొడవను మాల్టా ప్రజలే పరిహారము చేసుకొనవలెనని డెయిలీ న్యూసు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మాల్టా మంత్రివర్గము

రాజీనామానిచ్చెను సంగతి ఖాయపడలేదని ప్రధానామాత్యు డనుచున్నాడు. లండనులో రాజీనామాను ఎవరును విశ్వసించుటలేదు.

రౌండుటేబిలు సభ

“ప్రభుత్వమువారు అసందిగ్ధముగ డొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటకేయని ప్రకటించవలెను”

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 22:—కామన్వెల్టు లీససభలో శ్రీనివాసశాస్త్రి, డెసంటుగారు ప్రతినిధులుగనుండి ఈశీర్వాసమునుపాదించి ఆయ్యిని ఆంగీకృతమాయెను. రౌండుటేబిలు సభ యుద్దేశ్యము డొమినియను ప్రభుత్వము నిచ్చుటయేయని ప్రభుత్వమువారు అసందిగ్ధముగ ప్రకటించవలెను. తాత్కాలికపు కట్టుదిట్టములను అసభలో గావించవలెను. ప్రభుత్వమువారు దీనికి సమ్మతించిరి కాసనోల్లంఘనవాదులు తమయుద్ధమును మునుటి ప్రభుత్వమువారు కఠినకాసనములను నిర్బంధవిధానమును మునుటకు అవకాశము నీయవలెనని ఇంకోకశీర్వాసమును గావించిరి.

అధినివేశ గవర్నరులసభ

(వైల్డెన్)

టర్స్, జూన్ 22:—రేపు అధినివేశ కార్యాలయమున అధినివేశ గవర్నరులసభ ప్రారంభమగును. మూడు వారములు సాగును. అధినివేశాభివృద్ధి అధినివేశ పరిపాలనము వాడుగు విషయములను చర్చించెదరు.

లాహోరు కుట్ర కేసు

నూతన న్యాయాధిపతులనియామకము

లాహోరు, జూన్ 21:—లాహోరు కుట్ర కేసు విచారణాధికారుల న్యాయమూర్తులు కోల్డుస్టీమ్, ఆగాహాదర్ గార్లు తమ యాకోగ్యము బాసలేనందునలన తెలపుమీద వల్లియున్నార గాన వారిస్థానే న్యాయమూర్తులు ట్యాంప్, సర్ ఆబ్దుల్ క్యాదిర్ గార్లు నియమింపబడియున్నారు.

కేటినండి న్యాయమూర్తి హిల్డెక్ గారు ప్రధానవిచారణాధికారులుగానుందురు. ఈయభియోగముయొక్క విచారణలో తాము పాల్గొనవలయుననిన న్యాయమూర్తి కోల్డుస్టీమ్ గారు విచారణాధికారలలో నొకరుగా నుండరాదని నిందితులు నిక్కచ్చిగా చెప్పియుండిరి. ఇపుడు న్యాయమూర్తి కోల్డుస్టీమ్ గారు తెలపుమీద వల్లియున్నారు గాన నిందితులు విచారణలో పాల్గొనవచ్చును. నిందితుల పకోక్షముననే విచారణ చాలకాలము జరిగియుండెను. (ఆ. పై.)

పోలాపూరులో సైనిక శాసనము

ఎపుడంతమొందునది యింకనూ నిర్ణయింపబడలేదు

పూనా, జూన్ 21:—అల్సెర్ పటాలములు రెండు పోలాపూరునుండి పూనాకు వెంటనే మిరివలయునని నిశ్చయింపబడినది. ఈపటాలములు రెండు పోలాపూరునందే యుండునని తెలియుచున్నది. సైనికశాసనము నపసంహరించుటకు లేడి యింకనూ నిర్ణయింపబడలేదని సంగతిసందర్భముల నెరిగినవారలను కనుగొనగా తెలిసినది. ఇటీవలి అల్సెర్లలో పోలీసువారిరువురిహత్యకు సంబంధించిన యభియోగములో విచారణ ముగియవరకు సైనికశాసన మంతమొందదనియే చెప్పవచ్చును. (ఆ. పై.)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు

ధిల్లీకి వెళ్లుట

ధిల్లీ పౌరులు ఘనముగ స్వాగత మొనగుట కస్తూరిబాయిగారు గుజరాతు చెరసాలలోనున్న దేవదాసు గాంధీగారిని చూడగోరుట

ధిల్లీ జూన్ 21:—నిన్నరాత్రి శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నవసారినుండి యిచటకి వచ్చిరి. తైలుబండి ధిల్లీ నేను నకు వచ్చుటకు వెళ్ళుగంటలకు ముందుగానే 20000 మంది ప్రజలు తైలుబ్దేవను లోపలను చెలువలను దారిపాడగునను గూడ నిండియుండిరి. వీవులైలు వచ్చినది. అంత శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారిని మిక్కిలి గొప్ప ఊరేగింపుతో ఎఫ్. ఎస్. న డో డి యా గారి భవనమునకు గొనిపోయిరి. కస్తూరిబాయిగారి నాల్గవ కుమారుడగు దేవదాసుగాంధీగారు పంజాబులోనున్న గుజరాతు చెరసాలలో ఇత ననుభవించుచున్నందున దేవదాసుగారిని చూచుటకే కస్తూరిబాయిగారివటికి వచ్చిరి. ఆమె యిటనుండి నేడురాత్రి బయలుదేరి గుజరాతు వెళ్లెదరు.

నేడు ఉదయమున కస్తూరిబాయిగారు డిల్లీ సత్యాగ్రహ శిబిరమునకు వెళ్లి ఆహింసా వ్రతానుష్ఠానము నెన్నడు నంతమాత్రమును విడువగూడదనియును స్వరాజ్యము లభించు వరకును ఉద్యమమును విరమింపరాదనియును అచటనున్న కలం టీకులకు బోధించిరి.

నేడు మధ్యాహ్నము క్విన్నుగార్లెస్సులో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఆసభకు శ్రీమతిగూడ వేలకొలదిగానే వచ్చిరి. “డిల్లీలోని శ్రీమతి యిచటకి వచ్చుచుండు ప్రముఖులకు స్వాగతమొనగుటలో తమ విలువగల కాలమునంతను వ్యర్థపరచుచున్నాడు. వారు నూలుపడుకుటలోను ఖద్దరు ప్రచారములోను తమకాలము నంతను వినియోగింపవలెను. ధిల్లీ పౌరులు బహిష్కరణమును గూర్చి ముఖ్యముగా విదేశీవస్తువులను నిషేధనస్తువులనుగూర్చి యెక్కువ దీక్షతో పనిచేయవలెను. శ్రీమతి హెచ్చుకాలము యిండ్లయొద్దనే నూలుపడుకుటలోనే దినము నంతయును వినియోగింపవలెను. నేతపనినిగూడ చేయవలంబించవలెను. తమ కుటుంబమువారును యిరుగుసూరుగువారును విదేశీవస్తువులను బహిష్కరించి ఖద్దరును కట్టునట్లును నూలు పడుకునట్లును ప్రోత్సహపరచుచుండవలెను. ఇంటింటికిని పోయి కల్లుపారా మున్నగు నిషేధనస్తువులను బహిష్కరింపవలెనని బోధించుచుండవలెను అని కస్తూరిబాయిగారు నుడివెలి.

నేడు రాత్రి పంజాబు మెయిలులో శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు యిటనుండి ఆమృతసరుకు బయలు దేరిరి. అటనుండి గుజరాతు చెరసాలకు వెళ్లెదరు. (ఆ. పై.)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు ఆమృతసరుకుచేరుట

తైలుబ్దేవనువద్ద ఘనముగ స్వాగతము

ఆమృతసరు, జూన్ 22:—శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు బాంబాయి మెయిలులో నేడు ఉదయమున ఆమృతసరు తైలుబ్దేవనుకు రాగానే అచట చేరియున్న వేలకొలదిప్రజలు ఘనముగ స్వాగత మొనగిరి. జరియనువాలాబాగులో నున్న సత్యాగ్రహకార్యాలయమునందు కస్తూరిబాయిగారికి విడిది చేర్చుట జడెను. నేడు మధ్యాహ్నము గొప్పయూరేగింపును జరిపి, శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారిని గౌరవించిరి. (శ్రీ పై.)

ధిల్లీలో సీమగుడ్డల వర్తకులందరును

కాంగ్రెసుతో రాజీనామా

శ్రీవలంబీరులు నిరాహారదీక్ష బూనెదమనుటచే మెంటనే రాజీనామాచేరుట

ధిల్లీ, జూన్ 21:—ధిల్లీలో సీమగుడ్డలవమ్ముచున్న చిల్లరవర్తకులు రెండు నెలలవరకును వానినమ్ముకుండుటకు యిది వరకే సమ్మతించిరి టోకువర్తకు లింకను సమ్మతించకపోవుట చే కేపటినుండి నిరాహారదీక్షను బూనెదమని శ్రీవలంబీరులు ఖండితముగా తెలిపిండున నేడు టోకువర్తకులుగూడ వైమరతుల కంగీకరించిరి. వీరిలో నెవరునుగూడ యీరెండు నెలలలోపున రహస్యముగా సీమగుడ్డల వమ్ముకుండ చూచుట కొక పరిశీలనసంఘము గూడ నేర్పరబడెను.

ధిల్లీలో 144ను మరల అమలులో పెట్టకపోవుట

మేనెల 6 వ తేదీని యిచట అమలులో పెట్టబడిన 144 నెక్కును నేటితో అంతరించిపోయినది. దానిని మరల అమలులో పెట్టలేదు. కావుననే శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు నేడు మధ్యాహ్నము చిచట బహిరంగసభలో ఉపన్యసించుట కవకాశము కలిగినది. (ఆ. పై.)

జన్మినుపక్షము-భావిక ర్తవ్యము

జన్మినుపక్ష కార్యనిర్వాహక గ్రంథ బ్రహ్మ ప్రవేశము నంగీకరించుటలన మన రాజధానియందలి రాజకీయ వాతావరణ మొకంత మార్పు నొందునట్లు కట్టి పందియమును లేదు. రెండు సుపర్యయములనుండి జన్మినుపక్ష వర్తమానాని వారికేగాక, సక్రమ రాజకీయాన్నిధిని గోదవారి నందరిని గూడ నీ సమస్య కలచివేయుచుండెను. నెల్లూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభా సమావేశమునందు యీ యొక్క సమస్యయే ప్రధానాంశమును బడసినది. కాని యీ సమస్య కేవలము గుర్రానలపక్షములనుబట్టి నిర్ణయింపబడవలసియుండ, స్వర్ణిగ తమలగు నాపాపాలందు కడుపడినవి నాయకత్వపదవికి వాటి తీవ్రముగ మండినందున యీ సమస్య నిష్పక్షపాతముగ తీర్మానింపబడి యుండలేదు. అందుచే బ్రాహ్మణ ప్రవేశవాదుల యాశిలకుంటక సమావేశానంతరము గూడ నాందోళనమున సాగించుచుండిరి. గత జనవరిమాసమునందు జరిగిన కార్యనిర్వాహక సంఘ సమావేశమునందు దివాన్ బహద్దరు యస్. కుమారస్వామి రెడ్డిగారి సరించిన రాజకీయ సింహాసనాధిపత్యముతో జన్మినుపక్షమునందు కొంత సంచలన మేర్పడినది. ఆ సమావేశమునందే బహిష్కారవాదులను సహకారవాదులను ఒకరికొకరు కొలిచి చూచుకొనిరి. తదానంతరముగ బ్రాహ్మణ ప్రవేశవాదులకు బల మెక్కువగ చేరుచుండెను.

జన్మినుపక్ష పునర్నిర్మాణ మవసరమని తత్వము నాయకులగు శ్రీయుతులు మునిస్వామి నాయుడుగారు సూక్ష్మమైన సంకల్పము గల్గియుండిరి. వీరియొక్కయు వీరి యనుచరులయొక్కయు నిరంతరరాందోళనచే, నీయభ్యుదయదశాచక మగు తీర్మాన మామోదింపబడు పెంతయు ముదాపహము. ఇంతటికిండి జన్మినుపక్షమునకు కలతత్వ మాపొందింపబడవలదు.

మదరాసు రాజధానియందు గత రెండు మాడు పత్తరములుగ సూక్ష్మవంతములగు రాజకీయపక్షములు లేక రాజధాని యందు ప్రజాహిత్యజీవన మెంత కళంక మొనరింపబడినదియు నిష్పక్షపాతములు లేరుగనిదిగాదు. మంత్రిపక్షమువారు సక్రమ రాజకీయ సూత్రముల ననుసరింపక ఉద్యోగ వాంఛయే పరమావధిగ నుంచుకొని ఏగాలి కాచాప నెత్తుచు సూత్ర ప్రయుక్తముగ పక్షములు సక్రమాభివృద్ధికి నడ్డు తగులుచుండిరి. ఇట్టి యవకతనక పక్ష ప్రభుత్వములే మరికొంతకాల మిరాజ ధానియందు కొనసాగినచో ప్రజాహిత్య జీవనము వమ్మున నులు కావంతయు పందియములేదు. జన్మినుపక్షమువారు వికాల జాతీయ భావములను వెల్లడించి తుట్టతుడకు తమ పక్షమున కాపొందింపబడుచుండిన "ప్రత్యేక కళంకము" ను దొలగించుకొని ప్రశంసా సామ్రాజ్యైరి. కేవలము భావోద్దేకముగల బ్రాహ్మణేతర యువకులకు కొందర కీ తీర్మానము కలంకరూపముగ గన్పడవచ్చును. జన్మినుపక్ష ప్రముఖులలో నొకరుగ శ్రీయుత పి. టి. రాజగోపాలి యభిప్రాయ ప్రకటనములో నట్టి సందేహముచనలే గలవు. కాని గత జనవరి మాసమునందు శ్రీయుతులు దివాన్ బహదూరు యస్. కుమార స్వామి రెడ్డిగారు ఆరవదేశమందలి ప్రజల యభిప్రాయములను విచరించుచు నుడివిన యమూల్య హితవాక్యములే వీరికి ప్రత్యుత్తరములు గాగలవు. ప్రజాప్రభుత్వమునందు పక్షవిపర్యస్తము లేనిచే ప్రభుత్వము ప్రశంసా సామ్రాజ్య నిర్వహింపబడ వలదను సూత్రమునైర్దు మున్నగు సాక్షాత్కారరాజకీయతే త్రలుగడించియున్నాడు.

ఎన్నికల త్వరలో రానున్నది. అధినేత ప్రభుత్వ మొనగబడు నూచన లగపడుచున్నది. అందుచే సూక్ష్మ రాజకీయ పక్షముల కంతయు నవసరము గలదు. రాజ్యోపు తంజా పూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభలో జన్మినుపక్షమునందు బ్రాహ్మణ ప్రవేశమునుగూర్చిన తీర్మానము కార్యనిర్వాహక వర్తము త్వరచు నుపపాదింపబడగలదు. యువకులు తాత్కాలిక ప్రేమముచేగాని, వ్యక్తిగత ద్వేషములచేగాని నా తీర్మాన మెగు ర్కొనినచో బ్రాహ్మణేతర ప్రజాభ్యుదయమున కాటంక మొనర్చినవారగుదురు. చిరకాలానుభవముతో రాజకీయ ప్రపంచమునందలి యెగుడు దిగుడుల నరసి పెద్దలు దూరదృష్టితో తుదకొక నిర్ణయమునకు రాగలిగిరి. దీనిని యనుజనులుగాని ప్రతిపక్ష మహాశయలెవరుగాని ప్రతిఘటించినచో పక్షమునకు చీలికలేర్పరచి తమవినాశమునకు తామే హేతుభూతులగుదురను నిస్సంశయము. ఆంధ్రమండలములోని బ్రాహ్మణేతర మహాశయలందరును తంజాపూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు విరివిగా చనుదె

బా పా లా ల్ వారి

వజ్రములు, సవరంబంగారము, వెండి వస్తువులు.

215, చైనాబజారు, మద్రాసు.

స్వచ్ఛమైన

ఫల మధికము!!

పూర్తితృప్తి!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు పెద్దలు చుట్టివారి వరకు అందరి మండము, మలబద్దము, నడికెము, దన్ను, గోగదా, కిజి ముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపువొప్పి, పక్కలయిండు నొప్పి, ఆహారలేర్ప కాలముండు తలనొప్పి, చలిబ్బరము, జ్వరము, క్షేమ, ఇత్యాయంకా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నశింపజేయును. శ్రీలు ప్రపంచమున నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకులలో నమలి నింపగలెను. సాంక్రామిక లోగులతో నుండవలసినవారు, తినుము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులగు నగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపావక్రమము చూడుడు. 300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 4లవాలవంతున ప్రతిజు

శ్రీ శంకరు జోరకును. పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:-

మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడుకుర్చు లమునల గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తోలును. తక్కువవృద్ధి కలుగజేయును. సంతతిపొటకుల కంతవ్యర్థమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునిచ్చును. అంతిమశ్చైవ శ్రీలు నెత్తినడుము (నెత్తినోడ చాల మెత్తగావుండుటవలన) పొట్టాడను నడువనకాని పిల్లలకు పంజీవినింపిడి. 6 బొట్టుల సీసా 1-8 రు 1-0-0. పొట్టుబద్ధులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

బహుమానము!
గ్రామపంచాయితీ సంఘములకు | గ్రంథ భాండాగారములకు
60 నవలలు | రు 65-0-0 వెలగలవి
రు 25 లు మాత్రమే
30-6-1930 తేదీవరకు అవకాశ మియ్యబడినది. కోరినవారికి పుస్తకముల లిస్టు పంపుదుము
ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, విఠాపురము.

చి తమయితఃపూర్వముగ జాతీయ భావముల గన్పరచి ఆసలు తీర్మానమును నెగ్గించువట్లు కృషిపట్టచుండునని బ్రార్థించుచు న్నారము.

బ్రాహ్మణేతర నాయకులును తదితర మహాజనులందరును యీసమయమున ఆభ్యుదయసూచకముగ నీ ఆహ్వానతీర్మానము న కంపయించి రాజధాని ప్రజాహిత్య జీవనమును నిష్కంటక మొనర్చి మేలుపల్పుదురు గాతమని విన్నవించుచున్నారము.

దాపుపూరు మునిరత్నము నాయుడు
పరుచూరు సుందరవరదులు,
సాయపనేని రామలింగనాయుడు,
గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డి.

వి రూ ధ్ న గ క్ అ రె స్టు లు
విరూధ్ నగర్, జూన్ 21:—నేడుదయం ఇచ్చట పోలీసువారు శ్రీయుతులు తంగప్పనాదార్ కందసామి నాదారు పరిపక్వమార్ పిల్లెగార్లను అరెస్టు చేసిరి. తంగప్పనాదారు పలని కుమారపిల్లెగారు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు. కందసామినాదారు ఒక పండ్లదొడ్డెడ్డ యున్నగు విద్యార్థి. తంగప్ప కందసామి గార్లు నిద్దరను 117, 150 పెక్కుల కందము పిల్లెగారిని 108 పెక్కుల కందము అరెస్టుచేసిరి. కేసు విచారణకై వారిని శివ కాళికి తీసికొనిపోయిరి. సాయంకాలము బహిరంగసభ జరుగును. (శ్రీ శే)

రవియానుండిచ్చిన సినీమాపటములు
థిల్లిలో నిషేధింపబడుట
నూతనథిల్లి, జూన్ 20:—రవియానుండి చాలభాగమువచ్చియుండిన సినీమాపటములు మాడు నిషేధింపబడినవి. కువభవరత్ గారిచే ర చిం ప బ డి న 4 గ దా ర్ య ను గ్రంథమును, శత్రువు ప తీ కా కెయిర్ సంబంధ, యనెడి పుస్తకములు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిరి. ఇవి రెండునూ ఎ. వి. ప్రెస్ వారిచే అమ్ము జేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

జినివా కార్తికసభలో భారత ప్రతినిధియెవరు?

ఎస్. సి. జోషిగారే ప్రతినిధి కాని
ఎస్. ఎం. జోషిగారు కాదు.

డిల్లీ, జూన్ 21:—ఈ వెల 10 వ తేదీరి జినివాలో జరిగిన 15 వ ప్రపంచ కార్మికసభలో నుప్రసిద్ధ భారత కార్మిక నాయకుడగు ఎస్. ఎం. జోషిగారే మాటలాడిరి అన్ని ప్రతికలును గూడ ప్రకటించెను గాని యిది కేవలము పారబాటు. ఎస్. ఎమ్. జోషిగారి తిరుగు యింగ్లాండు దేశమున రోయలు లేబరు కమిషనులో సభ్యులుగా నున్నారు. బొంబాయిలో జి. వి. పి. రైల్వే ప్లాపుయూనియనుకు ఆధ్యక్షులగు ఎస్. సి. జోషిగారే భారత కార్మికుల ప్రతినిధిగా జినివాకు వెళ్లి యీవెల 10 వ తేదీరి జరిగిన ఆసభలో మాటలాడిరి. డిల్లీలోనన్న ప్రపంచ కార్మికసంఘ కాఖ్యారు ప్రకటించిరి. (ప్ర. వి)

అహమదాబాదులో వికెటింగు

రేపటినుండి మరల ప్రారంభింపబడ నుండుట
అహమదాదు, జూన్ 21:—గుజరాతు రాష్ట్రీ ఆ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి జి. వి. మవలంకరుగారికిని అహమదాబాదులోని సీమకడ్డల వర్తకలకును రాజీనామా లేదు వాడు బొంబాయివచ్చి నెహ్రూగారితో మాటలాడిరి. ప్రస్తుతము దుకాణములను మూసివేయవలసినదే అని నేపవిన్నా గారు వారి కెరిగింది. రేపటినుండి అహమదాబాదులో సీమకడ్డల దుకాణములవద్ద మరల వికెటింగు జరుపుటను గూర్చి ఆలోచించుటకు నేడు రాత్రి యిచట విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణ పథ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

విశాఖపట్టణ ఫ్రైడీల జైలుమార్పు

గోదావరి స్టేషనులో గాంధీటోపీలను లాగికొనుట (ఒక విలేఖరి)

జెజవాడ, జూన్ 18:—నిన్నటిదినము విశాఖపట్టణ రాజకీయ ఫ్రైడీలను (24 గురు దినతరగతివారిని) బరంపురము నుండి రాయచెల్లూరు తీసికొనిపోయిరి. వీరు గల రైలులోనే నేను వాల్చేనుండి జెజవాడవరకును ప్రయాణించితిని. వాల్చే రులో బండి మాల్చినపుడు ఇంటరుత్తరగతిబండి లభించనందున రెండవతరగతిబండిలో కొందరి నెక్కించిరి. వాల్చేరు, ఆనకాపల్లి, తుని, రాజమండ్రి, జిల్లూరు, జెజవాడ మొదలగు స్టేషనులలో వీరిని చూచుటకు పలువురు అరుదెంచిరి. ఇట్లుండగా రైలు రాజమండ్రికిరాగానే పలువురువచ్చి రాజకీయ ఫ్రైడీలు ధరించియుండిన గాంధీ టోపీలను తీసివేయవలెననియు, లేనిచో పోలీసులు లాటిలతో కొట్టి లాసికొనెదననియు నిన్న తీసికొనిపోయినవారిని బలముగకొట్టి టోపీలు తీసికొనిరనియు చెప్పిరి. అయినను టోపీల నెవరును తీయుట కంగీకరింపలేదు. అప్పుడు నేనుయు జరుగలేదు. రైలుకదలివచ్చి గోదావరి స్టేషను వలె నాగెను. అమలాపురము తాలూకాలో నిర్బంధించిన కొందరి నటు దివిరి. కొలదిని ముసములకు రాజకీయ ఫ్రైడీలు గల బండికడకు ఒకరి జర్రు పోలీసు లారీహస్తుడై వచ్చి గాంధీటోపీలను ధరింపరాదనియు అవి తీసి తనకిచ్చివేయవలెననియు, లేనిచో లాగికొనెదననియు చెప్పెను. సత్యాగ్రహులని రాకరించిరి వారిని తీసికొని పోవుచున్న ఎస్కార్టు సార్జంటు అడ్డుమువచ్చి వారు తన స్వాధీనమున నున్నారనియు, టోపీల లాగికొనవలయునని యేదేని అర్థమును చూపినచో తానే దానిని తీసివేయించెదననియు చెప్పెను. ఈవాక్యములను విని పించుకొనకనే ఆరిజన్సు కనిస్టేబిలు పరువున పోయి స్టేషను వెనుకగల క్యాంపునుండి పడుగురు రిజర్వు పోలీసులను తీసికొని వచ్చెను. వారు లాటిలను పట్టుకొని పరువున వచ్చి ఎస్కార్టును రెక్కచేయకయే బలవంతముగ ఫ్రైడీలయొక్క టోపీల నన్నిటిని లాగి తీసికొనిరి. సత్యాగ్రహులు జాతీయగీతములను పాడుచు నవునుండిరి. మేము జెయిలు అధికారులవలెమున నున్నాము. మమ్మును ముట్టుకొనుటకు మీ కే మధికారము కలదని నీల మణి పాణిగ్రాహియను సత్యాగ్రహి యనగా అతనిని కొట్టి చోయిరి. అంతట ఎస్కార్టు అడ్డుకొనెను. టోపీలు తీసికొని పోలీసులు వెడలిపోయిరి. 144 సెక్షను అమలు జరుగుచుండుటచే ఈ ప్రాంతమున నెవరును గాంధీటోపీలుగాని పతాకములుగాని ధరింపరాదనియు అట్టివారిని కొట్టుచున్నారనియు నవటివారు చెప్పిరి. ఈ గంధర్గశమునంతయు రైలులోని ప్రజలు కాంతముగ పరికించిరి. నా స్వాధీనమున నుండినవారినుండి నా అనుమతిలేనిదే ఈ ప్రకారముగ టోపీలను తీసికొనినందుకు నే నధికారులకు వ్రాసినమాచెదనని ఎస్కార్టు మాఫీదార్ గారనిరి.

ఏలూరునందు 27 అరెస్టులు

22 రిక్తి శిక్ష విధింపబడుట (స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరు జూన్ 21:—నిన్న రాత్రి నుమారు 8 గంటలసమయమున ఏలూరు పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు అధికార జగన్నాధం పంతులుగారు మాచేపల్లి కల్లుదుకాణమువద్ద పికెటింగు చేయుచున్న పదిమంది పలంటిర్లను పంగాయరూడెము కల్లుదుకాణమువద్ద పికెటింగు చేయుచున్న 12 మంది పలంటిర్లను అరెస్టుచేసిరి మొత్తము 22 మంది పలంటిర్లను నేటి యుదయమున సెక్షనులు 147, 352, 351 ఇండియన్ పీసలకోడ్ క్రింద చార్జీచేసి సబ్జివిజన్ మేజిస్ట్రేటు మహమ్మద్ ఆజంతొల్లా సాహెబు బహదూర్ గారు కేసు విచారించిరి ఈ క్రింది విధమున పై 22 రును శిక్ష విధింపబడిరి. డి. రామచంద్రరాజు ఎం. సత్యనారాయణ, జి. కుటుంబరావు, జి. అంజనేయులు పి. కంచిరాజుగార్లు మైర్లయినందున తంజావూరు బోర్డర్ ఇన్స్టిట్యూటునుకు రెండేండ్లు యుండుటకు ఆజ్ఞాపింపబడిరి ఆర్. వెంకటసుబ్బారావు, జి. నాగభూషణం, ఎం. శ్రీమన్నారాయణగార్లు మైర్లయినందున చెంగల్పట్టు స్కూలునంగు రెండేండ్లు ఉండవలెనని ఆజ్ఞాపింపబడిరి. కె. నరసింహరాజు బి. విశ్వనాథం, పి. జనార్దనరావు, ఎం. వెంకటగమయ్య, జి. వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు 6 నెలలు కఠిన శిక్ష 4 నెలలు విశిఖయకు విధింపబడిరి ఎ. కృష్ణమూర్తి, ఎ. శ్రీధరప్రశస్య, డి. బుచ్చిరాజు, డి. అంజనేయులు, కె. నూర్జుమలాళరావు, ఎస్. రామమూర్తి, పి. హెచ్. నూర్జునారాయణ, బి. హెచ్. వెంకటగార్లు 10 నెలలు విడితైదు విధింపబడెను.

6 గురు రిమాండులో నున్నారు చోడివిల్లి కల్లుదుకాణమువద్ద నిన్న సాయంత్రము మరీ 5 గురు పలంటిర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. వీరు రిమాండులో నుంచబడిరి. వీరిపైనే కేసు సోమవారం విచారణ జరుగునని తెలియుచున్నది.

శ్రీ మహాత్మాగాంధీగారి నామలిఖిత పోటీపరీక్ష యొక్క ఫలితములు ది. 21-6-30 న జరుపబడెను.

Table with 2 columns: Candidate Name and Marks. Includes names like వ. వి. సింగు, ఎం.పి. ఓబయ్య, యం. యస్. డి. సాహెబ్, సికిందరాబాదు, టి. హనుమంతప్ప, వ. తిరుపాథ్ శెట్టి, వి. టి. మూర్తి, జేయిభాయి, సి. హెచ్. పాపయ్య, కర్నూలు, వి. డి. సాధువు, కమలాంబ, టి. కనకాద్రి, చిననానాబాబ్, పి. ఆర్. రాజు, జోనాభాయి, ఓ. కల్యాణ్, బి. మహాలక్ష్మి, డి. వెంకట్రామయ్య, వీరబాబు, పుంజు, శేషయ్య, టి. సుబ్బారావు, ధర్మముగా, యిందు ఖమ్మలు.

ఈ ప్రకటన యీ ప్రతికయందు ప్రకటించుటకు ఎక్కువ స్థలమున అక్రమించుకొనుటకు బట్టి తక్కిన గెలపొందినవారికి, వారి ఫలిత ప్రకటనయందు, ఫలితమున్ను, వారివారి గృహములకు, పోస్టుద్వారా పంపబడును. కనుక దేశాభిమానముగల భారతీయులందరు యీ పోటీపరీక్ష ఫలితములను తెలుసుకొని, రాబోవు ఖర్చు పరిశ్రమ పోటీపరీక్షకు సంబంధించి యుండెదరని నమ్ముచున్నాడను. ఇందు పాల్గొనినవారి ప్రవేశదుకుమల సంఖ్య మొత్తము రు. 154-0-0 టి. సుబ్బారావుగారు, చందాలను ప్రోగుచేసి ధర్మముగా యిచ్చినది రు. 681-0-0 యిందు ఖమ్మలు రు. 60-0-0

డాక్టరు టి. సుబ్బారావు, ప్రాప్తిబురు, సంజీవినీ డిపో, ఏలూరు, (ప. గో.)

రాండుటేబిలు సభకు నైజాము సంస్థానమువారి ప్రతినిధులు

సర్ అక్బరు హైదరి సర్ రిఫర్డు చెన్వే ప్రెంచి నవాబు మెహదీయారుజంగుగార్లను నియమించుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నైజాము సంస్థానమునందు ఫైనాన్సు మంత్రి సర్ అక్బరు హైదరిగారిని రివిన్యూ మంత్రి సర్ రిఫర్డు చెన్వే ప్రెంచిగారిని పోలీసులకు మంత్రి నవాబు మెహదీయారుజంగుగారిని రాండుటేబిలుసభకు తమ ప్రతినిధులుగా నైజాము దొరతనమువారు నియమించిరని నాకు ఉన్నతోద్యోగులవలననే తెలిసినది. ఈమధ్య మంత్రులును జూలై నెలలో హైదరాబాదునుండి సిద్ధాకు చెల్లెదరు. సెప్టెంబరు నెలలో యింగ్లాండునకు బయలుదేరి వెళ్లెదరు. అని హైదరాబాదు విలేఖరీ మాకు తెలిపెను. (ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా)

నీ మ వెం డి సా మా ను ల కు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంవెనీ, మాన్యుఫ్యాక్చరింగు జ్యాయలర్లు అండ్ డ్రెసుంగు మర్చంట్సు జెజవాడ. 2

బొంబాయి

పోలీసువారి చర్యలనుగూర్చి ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియాపత్రిక నిమగ్న

లాటిలకు బదులుగా బెత్తముల నిచ్చుట

బొంబాయి, జూన్ 12:—బొంబాయిలో పోలీసు వారు ప్రజలను మిక్కిలి కఠినముగా కొట్టుచున్నారని పార్టీ వారిలో మిక్కిలి హెచ్చుచుండి పోలీసు కమిషనరుకు తెలియజేసిరి. ఇందలి నిజానిజములను మేమిపుడు పరిశీంపవలయునని లేదు. కాని యెల్లప్పుడును కాసనబట్టుగానే యుండునట్టి పార్టీసంఘమువాదాగాని యితర సంఘములవారుగాని పోలీసు వారిచర్యల నిటుల నిరసిం చుటకు అవకాశము కలుగునట్లు పోలీసువారు ప్రవర్తించినందుకే మేము చింతిల్లుచున్నాము. వెనుక పెక్కుసారులు మిక్కిలి విషమస్థితి కలిగినపుడుచూడ పోలీసువారు బొంబాయిలో అత్యధికముగ కాంతమును చూపుచువచ్చిరి. మిక్కిలి తక్కువయును పశుబలమును మాత్రమే పోలీసువారు వినియోగించుట వారికి ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. కావుననే అధికారు లిపుడు పోలీసువారికి లాటికర్రలకు బదులుగా తేలికగానుండు బెత్తముల నిచ్చుచున్నారని మాకు తెలిసినది. ప్రెస్సు ఆఫ్ యిండియా పత్రిక వ్రాసినది. (ప్ర. వే)

బొంబాయిలో మహమ్మదీయ బాలుర డోరేగింపు

బాలురప్రయత్నము సఫలమగుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—నిన్న 20 మంది మహమ్మదీయబాలురు జాతీయపతాకములను పట్టుకొని బ్రిటిషుసభకు లను బహిష్కరింపుదని కేకలువేయుచు హోరన్నీరోడుకు వచ్చిరి. వారు వైటువే కంపెనీకడకు రాగానే అచటనున్న సార్వేంటులు వారిని తిరిమివేసిరి, మరి 10 నిమిషములకు మరికొందరువచ్చిరి. 15 యేండ్లబాలురు జాతీయపతాకమును ధరించి ముందు నడుచుచుండెను. వారు వైటువేకడకురాగానే సార్వేంటులు మరల వారిపైపడిన వారి ముందుకును పతాకధారిని మోకాళ్ల మీదకొట్టిరి. కాని అతడు చలంపకుండ నవల కూర్చుండెను. ఆ బాలురందరు నతనివెనుకనే కూర్చుండిరి. అంతకుపూర్వము తిరిమివేయబడిన బాలుర గూడవచ్చి కూర్చుండిరి. అంతట దండధరులగు పోలీసుగూడ కనిస్తేయువచ్చిరిగాని బాలుడు కదలలేదు. అచట నున్న ప్రజలు ఆ బాలుర కడ్డుగా నిలువబడిరి. అప్పుడు పోలీసు నూ పరింఠెండెంటు హోడుగా రచటికి వచ్చి అబాలురతో సంభాషించి వారు ముందుకు పోవుటకు అనుమతించెను. అంతట ప్రజలు వర్షధ్వను లొనరించుచుండగా నాబాలురు ఆసాలో బందరుమున్నగు వీధులవెంట యస్సనేకు మైధానమునకు వెళ్లి అచట సభ చేసిరి. (ప్ర. వి.)

బొంబాయిలో వర్తకులవూరేగింపు

2000 మంది వర్తకులు బయలుదేరుట

బొంబాయి, జూన్ 21:—2000 మంది వేడుబ్రోకరులు హోరన్నీరోడులో ఊరేంపుజరిపిరి. బోరబందరువద్ద పోలీసువారు నిరోధించి ట్టిరి. వర్తకు లచటనే కూర్చుండిరి. అంతట నూపరింఠెండెంటు వెలుమ్ముగారువచ్చి యిద్దరైనగా ముందుకువెళ్లుటకు అనుమతించి బారాదీతిగా వరుసకు యిద్దరువెంతుగ వెళ్లుచుండగా ప్రజాగుంపుచేసినది. వారిపైని పోలీసువాడు రెండుసారులు లాటిలు విసిరి. 40 మందికి దెబ్బలుతిగిలినవి. వారిలో 6 గురికి గట్టిదెబ్బలుతిగిలెనని తెలియుచున్నది. (ప్ర. వే.)

నేడు మొత్తము 350 మందికి దెబ్బలు తగులుట

నేడుబొంబాయిలో మొత్తము 350 మందికి దెబ్బలు తగిలెను. భారతీయులందరును దుకాణములను మూసివేసిరి. కాంగ్రెసు వారు చేసేవన్న మురియెందు భవనములను గూడ వైద్యశాలలో నిమిత్తము యేర్పాటు చేసిరి కాంగ్రెసు వైద్యశాల నుండి 125 మందిని పంపివేసిరి. 200 మంది అచటనున్నారు. (ప్ర. వే.)